

SLOVENSKI PRIJATEL.

Izhaja enkrat
v mesecu.

Za cerkev, šolo in dom.

Velja na leto
4 fl. po pošti.

Št. 10.

15. oktobra 1860.

IX. tečaj.

Pridiga za 24. nedeljo po binkoštih.

(Od pekla, gov. K. K. v C.)

„Poberite ljuliko in jo povežite v snope, da se sožge“. Mat. 13, 30.

V v o d.

Prilika današnjega sv. evangelja nam kaže, da je dvoje ljudi na svétu, so pridni in malopridni, pšenica in ljulika. Bog je sicer le pšenico sjal, je človeka nedolžnega stvaril, ali hudoba je prišel in je ljuliko pregrehe med pšenico dobrega vsejal, je človeka pokvaril in od tiste dobe raste hudo z dobrim namešano po svetu. Oboje raste in zori, in dozori ali za nebesa ali pekel, in kedar pride dan žetve, bo Bog poslal svoje angele, naj njivo poženejo, in ločili bojo pšenico od ljulike, pridne od malopridnih, une bojo spravili v nebesa, te pa v snopé zvezali in vergli v pekel, da gorijo. Zatoraj sem si danes namenil k vam od pekla govoriti, in pokazal vam bom:

1. da je pekel, in 2. da je pekel grozno strašen. Bati se Boga je prava modrost; zatoraj zvesto poslušajte!

R a z l a g a.

I. Pekel je tisti strašni kraj, kjer od Boga zaverženi večno terpijo. Da je tak strašen kraj, da je pekel,

a) nas uči že lastna pamet; naj se ravno tej strašnej resnici ustavlja, tajiti je vendar ne more. Že plitva pamet namreč nam pravi, da je Bog, in scer pravičen Bog, ki vse dobro plačuje, vse hudo pa kaznuje; ako so nebesa, kjer Bog svoje zveste služabnike vekomaj plačuje, mora

tudi pekel biti, kjer Bog svoje zaničevavce vekomaj kaznuje; bi pekla ne bilo, bi se grešniku Boga bati ne bilo; brez strahu bi se Bogu smejal, ker mu škodovati ne more, bi Njegove svete zapovedi zanemarjal, ga brez vsega pomislika žalil in mu ukljuboval in Bog bi ga pri vsem tem še moral zveličati; naj bi ga ravno sto ali tavižent let na unem svetu zaderževal, enkrat, kadar bo vsega konec, in bojo le same nebesa ali pekel, bi ga vendar še prisiljen bil v nebesa vzeti in ga tamkaj za toliko hudega, kar je Bogu storil, še plačati. Da to ne more biti, že zdrava pamet vsakemu človeku pové in da toraj mora kak kraj biti, kjer se božja svetost in pravičnost po vsi ojstrosti razodeva in grešnika po zasluženju kaznuje.

Zdaj vas pa čujem reči: „Naj človek ravno na tem svetu zanikerno živi, se ja more na unem še spreobrniti, da vsaj ne bo večno pogubljen“. Temu so pa nasproti besede svetega pisma: „Kamur drevo pade, ondi obleži“, to je, kakor je človek v svoji smertni uri, tak ostane na vekomaj, se ne more več predelati. Zdaj je čas gnade, zdaj je dan zveličanja, o katerem imamo delati za neskončno večnost, pride noč in nam ne bo više delati moč. Zato nam je Bog prosto voljo dal, da bi se na to ali uno stran obernili, na dobro ali na hudo, kar si izvolimo, to bomo imeli; po smerti ni več volitve, ni več prostovoljnega djanja, človek hodi po tem potu naprej, ki ga je zdaj nastopil; pa tudi gnade ni več, da bi se mogel spreobrniti, kdor zdaj to storiti zamudi, se v večnosti ne more več. Oj kako radi bi se pogubljeni spreobrnili, ko bi jim še mogoče bilo; oni spoznajo zdaj svojo neumnost, pa popraviti je niso kos, ker jim gnade božje manjka; zatoraj ostanejo, kakor so, hudobni in v svojih grehah vterjeni in vgreznjeni, ni več nobene pomoči za njih mertve duše. Ker se tedaj grešnik v peklu poboljšati ne more, brez tega pa zveličanja ni, se lahko vidi, da za pogubljene ni več nobenega upanja, da bodo pogubljeni na vse večne čase. — In kako bi tudi v nebesa prišli, ker ljubezni do Boga nimajo? Le pogledjte jih, kako se že

zdaj Boga in božjih reči zogibljejo, cerkve, božje službe, zakramentov; ali mislite, da se bojo hipoma spremenili in Boga ljubiti jeli? kratko nikar. Še v večnosti se bojo Boga zogibali, pred Njim bežali, kakor zlodej pred križem. Kako bi se tedaj še mogli v nebesih zraven Boga veseliti?

b) Kar tako naša lastna pamet uči, da je pekel, to posebno Jezus, večna resnica poterduje. On govori na več krajih od pekla; postavim: „Ne bojte se ljudi, ampak Boga, ki zamore dušo in telo v večni ogenj vreči; če te tvoje oko pohujša, izderi in verzi ga od sebe; boljši ti je, z enim očesom v nebesa, kakor z dvema v pekel priti, kjer njih ogenj ne vgasne, njih červ ne umerje“. „Malopridnega svata verzite v zunajne temnice, kjer bo jok in škripanje z zobmi“. Poslednja sodba se bo po Jezusovih besedah s tem sklenila, da bo nad pogubljenim sodnikov glas zagromel: „Poberite se od mene v peklenski ogenj, ki je hudiču in njegovi derhali pripravljen.“ Posebno živo nam Jezus grozovitnost pekla pred oči postavlja v priliki od pogubljenega bogatina, ki je za eno samo kapljico vode prosil, si svoj žgeči jezik ohladiti, pa še tista mu ni bila dana. „Bil je bogatin, ki se je v škerlat in žido oblačil in se vsak dan gostil. Pred njegovimi vratmi pa je ležal ubožec po imenu Lacar, poln bolečin. Ta bi se bil rad nasitil z drobtinami, ki so od bogatinove mize padale, pa mu jih nihče ni dal, le psi so hodili lizat njegove rane. Čez nekaj časa sta oba umerla. Ubožca so nesli angeli v naročje Abrahamovo (to je v nebesa), bogatin pa je bil v pekel pokopan. Ko je bil v terpljenju in je povzdignil oči, je vidil od daleč Abrahama in Lacara v njegovem naročju. Tedaj vpije rekoč: „Oče Abraham usmili se me in pošlji Lacara, da pomoči konec persta v vodo ter ohladi moj jezik, ker strašno terpim v tem plamenu. Abraham mu pa reče: „Pomisli sin! da ti je bilo dobro v življenju, Lacaru pa hudo; zdaj se on raduje, ti pa terpiš“. „Tedaj te prosim — reče bogatin — pošlji ga vendar v hišo mojega očeta; zakaj pet bratov še imam, da ne pridejo tudi oni v ta kraj terpljenja“. Abraham ga pa zaverne rekoč: „Imajo Mojzesa in preroke (to je za nas cerkev in učitelje), ako jih ne slušajo, tudi ne bi verjeli,

če bi kdo teh rajnih ustal“. Iz te prigodbe se učimo in se do živega prepričamo, da je pekel, in da je ta kraj tako strašen, da se ga clo pogubljeni za svoje ljudi bojijo, da bi v njega ne prišli. Cerkev in vsi od Boga postavljeni učitelji tako učijo in se tega kraja varovati opominjajo; kdor njim ne verjame, temu ni pomagati; on bi tudi ne verjel, naj bi ravno Bog kakega mertvega obudil in za pridigovanje na svét poslal. Saj je božji Sin tudi od smerti ustal v pricevanje, da je Njegov nauk resničen; kdor pri vsem tem pekel taji, za njega je djano, nobena moč ga ne more pekla rešit, zakaj „kdor Sinu božjemu ne verjame, ta ne bo vidil življenja, ampak jeza božja ostane nad njim“.

c) Kakor je Jezus učil, ravno tako tudi aposteljni in drugi sv. učeniki. Tako pravi sv. Peter: „Tudi angelom, ki so se pregrešili, Bog ni prizanesel, ampak s peklen-skimi ketinami jih je v brezden potegnul in terpljenju izročil“. Sv. Pavl oznanuje strašno čakanje na sodbo in ognjeno maščevanje, ki bo sovražnike Kristusove požerlo (Hebr. 10, 27.) Sv. Janez prerokuje, da bodo prekleti svoj del imeli v jezeru, ki ognja in žvepla gori, od kodar dim njih terpljenja se vzdiguje od vekomaj do vekomaj. — Ravno tako so sv. cerkveni učeniki vselaj in povsod učili in še učé. Sv. Krizostom pravi: „Kar sv. Pavl od nebes piše, tudi od pekla velja: „Nobeno oko itd. ki ga ne ljubijo“. „Kakor izvoljenemu večna luč veselja sveti, tako pogubljenim ogenj terpljenja gori“. In sv. Jeronim pravi: „Ne za kratek čas so preroki oznanovali, ne nam v strah so aposteljni govorili, ni nam Kristus otroško igro zažugal, ni šala ne igra žuganje večnega terpljenja“. — Ali tedaj ti, človeče, hočeš modrejši biti, kakor Kristus, večna Modrost, kakor aposteljni od sv. Duha razsvetljeni, kakor cerkveni očetje in učeniki, ki so sveto pismo noč in dan prebiral in božjo besedo premišljevali, kakor vsi pobožni in pravični vseh časov, ki so si iz straha pred peklom naj ostrejše dela in spokorila nakladali? Vsi ti so v pekel verovali, ja clo krivoverci, clo Turki in Judje verujejo, le ti sam ga hočeš tajiti? Zares pekel tajiti, ~~se~~ pravi: Jezusa obdolžiti, da je goljuf, aposteljne, da so lažnjivi; kar Bog ne daj; zatoraj hočeš moder biti, ne ustavlja se več resnici božji, ki te pe-

kel verovati uči, ne derži se tistih, ki se preveč na božjo usmiljenost zanašajo in pravijo, da Bog ne more človeka vekomaj pogubiti, kakor bi Bog za to predobrotljiv in usmiljen bil; ti se motiš, če si Boga tako mehkega serca misliš, da vse pregleduje in nobeni stvari kaj zadeti ne more; sv. pismo pravi: „Naš Bog je žereč ogenj“ in „strašno je priti v roke živemu Bogu“. Bog je sicer neskončno usmiljen, pa tudi neskončno svet in pravičen in mora po svoji naturi terdovratneža neskončno kaznovati, sicer bi Bog ne bil, ampak mi slabi červiči bi bili njegov Bog, On pa naš hlapec, ki nam mora v vsem po volji biti. Da to ni mogoče, ti tvoja borna pamet priča, in da tedaj mora kraj biti, kjer se Bog nad grešnikom, svojim zaničevavcom za Boga skazuje, in ta kraj je pekel. — Tudi ne reci: Ko bi Bog hotel vse pogubiti, kolikor jih slabo živi, bi nobeden v nebesa ne prišel; saj nisem sam, saj jih je tavžent drugih, ki nič boljše niso, kakor jaz; vsi ja ne bomo pogubljeni, če se drugi upajo zveličati, tudi jaz še upanje imam. To je naj hujša hudičeva zvijača, s katero jih tavžent in tavžent slepi in jim strah pred peklom jemlje, da se Boga ne bojijo, brez skerbi grešijo in v pogubljenje zvernejo. Naj jih je tavžent ali milijon ali pa le en sam, to je pred Bogom vse eno, kdor pekel zasluži, pride v pekel, božja pravica je nepremakljiva, kakor terdna skala; tu ne velja nobeden izgovor, nobeno število, nobena množica, Bog je Bog do enega kakor do tavžent, in pekel je pekel, kakor za enega, tako za tavžent; in naj bi se celi svet v pekel pogreznil, Bog ne mara za to, kdorkoli po peklenko živi, bo peklju zapadel, naj jih bo kakor listja na drevju in kakor trave na polji.

II. Ker je tedaj pekel v resnici, stopimo v ta strašni kraj in ozirajmo se po njem, da nam enkrat ne bo treba v njem prebivati in strahovitost tajistega okušati. — Mislite si grešnika na smertni postelji; ravno je svoje oči stisnil, se zadnjokrat po postelji stegnil, da je zaškripala in svojo pregrešno dušo izdihnil; ni se še kri v njegovih žilah sterdila in on je že zaslišal svojo sodbo, sodbo pogubljenja in hitrej kakor blisk zasveti, je v pekel pahnen. Kdo popiše strah in grozo, ki ga je, kedar se vidi zaverženega, pogubljenega za

vselaj! En čas še ne ve, ali je resnica, ali se mu le hudo sanja; ali kmalo se prepriča, da je gola resnica, da ga je pekel požerl. Od nekęga cesarja se bere, da je bil živ pokopan, in v temnem mertvaškem berlogu se spet zbudil; zdaj je vpil na ves glas, da bi ga rešili, pa njegovi sovražniki niso za njegovo vpitje nič marali; po zidovju je plezal, dokler so ga nohti nosili in se spet nazaj zvernil; in ko je vidil, da je vse zastonj, da mora tukaj konec vzeti, se je sam s svojimi zobmi razmesaril in potem se sam na vso moč na steno trešil in ubil. Taka in še hujši se tudi pogubljenemu godi, kedar se v peklu zbudi; on išče in išče, kakor bi ven prišel, strašno zapuje, razsaja in razdivja, pa vse je zastonj, peklenke vrata so se zaperle, zaperle za vselej, ni jih več najti, ni ga ključa več, ki bi jih spet odperl; pri tem spominu pogubljeni zatuli in neznane groze zatrepeče; tako sem tedaj v resnici pogubljen, se vpraša? in celi pekel mu odgovori: Ja pogubljen si! Še ni dolgo, še le en par minut je preteklo, kar je Boga vidil, vidil Njegovo čudno lepoto in ljubeznjivost, vidil prelepe nebesa, družino izvoljenih v svetem raju; Bog mu je kakor v jasnem ogledalu vse to pokazal in mu rajsko sladkost toliko spoznati dal, da zdaj ve, kaj je zgubil, kaj je napravil; potem ga je pa pahnil od sebe in odločil od svetih nebes. O moji ljubi! mi še ne zapopademo, kaj se to pravi, od Boga ločen in zaveržen biti. Bog je tako nezapopadljivo lep in ljubeznjiv, da se z nobenimi besedami dopovedati ne more; en sam trenutek Boga gledati, je sladkeje, kakor tavžent naj srečnejših let na zemlji; verh tega je naša duša tako stvarjena, da ne more brez Boga živeti, kakor riba brez vode ne; zdaj nas sicer posvetne reči preveč omamljajo in od Boga odvrtačujejo, da na Boga premalo porajtamo in da se nam ne zdi tako hudo, ga pogrešati; ali kedar bo enkrat duša od telesa in od celega sveta ločena, potem bo duša po Bogu hrepenela in kopernela, kakor jelen po čverstem studencu; ali pogubljenemu nikoli ne bo pripuščeno, z Bogom se skleniti; naravno nagnenje ga bo zmirom proti Bogu gnalo, ali božja vsega-

mogočnost ga bo zmirom nazaj pahala v peklenki brezen. Zmirom bo Boga serditega nad seboj vidil, zmirom mu bo v ušesa gromelo: Proč od Mene, prekleti! Tedaj proč od Boga, proč od vsega, kar je koli veselega, dobrega in srečnega, proč od luči in od svetlobe, od tolažbe in upanja, od ljubezni in prijaznosti, proč od zemlje in nebes, proč od dobrih ljudi in zveličanih duhov in proč od neskončno lepega obličja božjega. Zdaj bo še le spoznal, kako srečo je zaverigel, kako blago je zgubil; veselje brez konca in kraja je dal za kratko veselje, pravici božjih otrok se je zanikerno odpovedal in se sam izbrisal iz števila izvoljenih. Tedaj ga bo strašno strašno grevalo, da je nebeško dedščino zapravil, toda zastonj bojo njegove solze tekle, zgubljeni sreča se ne poverne več nazaj, nebeška domovina mu je za vselej zaperta. O vi grešniki, ki zdaj za Boga in nebesa ničesar ne marate, vi se sami še ne poznate, vi ne veste, kaj v vaši duši počiva, da je le za Boga stvarjena; vi ne pomislite, kaj čudnega nam je v nebesih pripravljenega; vse to je zdaj skrito pred vami, pa enkrat se bo svitati jelo pred vašimi očmi, v peklu tam bote še le Boga prav spoznali in nebesa prav obrajtali, pa žalibog! to spoznanje vam tedaj ne bo viši v prid, ampak le v povišanje vaše martre; godilo se bo vam po besedah svetega Duha: „Britko je, svojega Boga zapustiti“.

Ali to je le začetek peklenkega terpljenja; pogledjmo zdaj, kakšen kraj da je pekel. Jezus pravi od zaverženih: „Pahnjeni bojo v zunajno temo“. Iz tega se vidi, da je pekel kraj strašne temote, brez vse tudi naj manjše luči; zakaj ogenj, ki v peklu gori, nima nobene svetlobe, nobena noč ni tako črna, kakor peklenka ječa. Kako je človeka strah po noči, kedar se na samem znajde ali pa po kakem lesu hodi! Kako se bolnik temne noči boji, kako neznanu dolga se mu zdi, kako težko že pričakuje, da bi že kmalo juternico zvonilo in se dan storil! Na Štajerskem imajo za zanikerne ženstva neko posebno hišo in pripoveduje se, da, če ktera ubogati noče, in če vse drugo ne pomaga, jo v strahu obderžati, da jo v temno jeco ali kiho zaprejo, v katero noben solčni žark ne prisije; in kar šiba in drugo ojestro strahovanje ne zamore, zamore ta grozopolna ječa; čez dan ali če je naj več, čez

8 dni nobena ne sterpi v tej črni luknji in vsaka za božjo voljo prosi, da bi jo iz taiste spustili, da se z naprej ne bo več ustavljala. Glejte, tako hudo moč ima temota; kaj bi pa še le rekel od peklenskih temnic, proti katerim je naša tema kakor beli dan? kako mora pogubljenim pri sercu biti, katerim vse večne čase ne bo nobena luč zasvetila! Kako jih mora strah biti, kako jih skoz in skoz groza pretresovati! Zastonj zdihujejo, da bi se vsaj enkrat razdenilo, večna noč jih bo pokrivala in obdajala.

Zdaj pa pogledjmo peklensko tovaršijo, ali je morda ta prijetna? Oj nikakor ne; nič hujšega se zmisлити ne da, kakor hudobna družina, med katero pogubljeni živeti morajo. Nam se hudo zdi, prebivati zraven sitnega hudobnega človeka in se ga po vseh potih zogiblremo. Kako strašno je pri hiši, pri kateri ni nobene prijaznosti in ljubezni, kjer se ven in ven kregajo, pikajo, brez nehanja vjedajo. Ali kaj je to proti peklenski tovaršiji? En sam pogubljen je hujši, kakor vsi še tako hudobni na svetu; ni ga poštenega v peklu, ampak samih hudodelcov, ki nobene ljubezni, nobenega milega občutljeja nimajo, ampak golo sovražstvo in hudičevo veselje, eden drugega nadleževati, zaničevati, dražiti in žaliti. In med takimi hudobnimi duhovi vekomaj stanovati, kdo zamore prenesti? Bolje je med strupenimi kačami prebivati kakor med njimi. — K temu še pride tovaršija satanov, kateri oblast imajo od Boga pogubljenim vse hudo prizadjeti; nič geršega, nič ostudnejšega, nič strašnejšega se misлити ne da, kakor hudič, pri samem njegovem pogledu bi od straha omedleli in se nam v glavi mešalo; in s temi peklenskimi pošastmi terdo vkup živeti, jih zmiraj naprej gledati in njih preganjanje poskušati, brez prijatla, brez tolažnika biti, ktereга bi se deržal, kteremu bi se potožil, to vse hudo presega, kar se na svetu nahaja. Zatoraj se v peklu od enega kraja do drugega strašno preklinjanje čuje, da se cel pekel trese in ko bi mogoče bilo, pogubljene še globeje požerl. Preklinjajo Boga in Jezusa, preklinjajo nebesa in zemljo, preklinjajo dan svojega rojstva in svojo smertno uro, preklinjajo hudiča, ki jih je v pekel spravil, preklinjajo eden drugega, ni več med njimi nobene prijaznosti, vsak za sebe terpi, nihče se ga ne usmili, ja si

še eden drugemu svoje terpljenje vošijo in si ga množijo. Vsak misli, da po nedolžnem terpi, vsi drugi pa po pravici, vsak se izgovarja, druge pa obsoduje; eden drugemu si svoje pregrehe očitajo, eden drugega zaničujejo; vsred njih pa hudo stoji in se raduje nad njih terpljenjem, plane na nje in jih še globeje v ogenj vtopi. Sosebno hudo se pa tisti imajo, ki so si v življenju blizo bili in skupaj grešili. Vidim v pekl zapeljanega dekliča, priklenjenega na njenega zapeljivca; zvestobo in večno ljubezen sta si v življenju obečala, zvestobo si zdaj spolnujeta, pa ne v ljubezni, ampak v vednem sovražtvu, v večnem terpljenju. Vidim zapeljano siroto, kako svojega zapeljivca s serditim očesom pogleduje in z naj grozovitnejšim glasom tisto uro preklinja, ko se je ž njim soznanila; čujem jo na njega strašno režati: „Ti prekleti človek, ti si vse moje nesreče kriv. Ti si me ob naj dražše bogastvo, ob mojo nedolžnost pripravil, si me v grešno djanje zapeljal. Oj kako lahko bi se zdaj v nebesih v družini čistih devic veselila, lepo krono nosila in angeljske mile pesme prepevala; tako sem pa po tvojem prizadevanju prekleta in v tem strašnem plamenu terpim, iz katerega si sirota pomagati ne morem, večna sramota mi je pripravljena, večna kazen mi prihranjena. Zatoraj bodi preklet v vse večne čase, ti in tvoj rod, tvoja duša in tvoje telo“. — Vidim v pekl zanikerne starše in otroke; starši preklinjajo svoj zakon, preklinjajo tisti prenesrečni dan, o katerem se jim je dete rodilo, po katerem so se pogubili; ravno tako pa tudi otroke: „Ti, oče, ti mati, si kriva našega terpljenja, zakaj nas niste v božjem strahu izrežali, zakaj nas niste strahovali, zakaj ne k dobremu priganjali, zakaj nam slabe izgledе dajali? Zakaj ste nas v življenje rodili, če nas niste k večnemu življenju napeljevali? Bolje bi bi bilo za nas, če bi se nikoli rodili ne bili, kakor rojeni pa pogubljeni biti. Bog vam vrača z naj hušjim terpljenjem, prekleti bote vi in vaši starši in vaših staršev starši“. — Vidim v pekl zanikerne gospodarje in podložne, posle in druge služabnike; tudi oni eden drugega dolžijo, da so si pogubljenja krivi, gospodarje, ker so posli jih v svoje grehe zapletali; posli, ker jih gospodarji niso opominjali, odvracevali. Vidim v pekl nepoštene zakonske; kakor se v življenji niso

mogli zastopiti in si eden drugemu pekel napravljali, tako si ga tudi zdaj podžigajo in povračujejo. — Vidim v peklu take, ki so v življenju se grešno razveseljevali, pijančevali, igrali, norčevali, ponočevali, si v greh svetovali, se udeleževali, grehe prikrivali; kako so bili katerokrat dobre volje, kakor naj boljši prijatli; zdaj so pa vkup zvezani v en snop in v ogenj verženi, naj gorijo; zdaj ni več med njimi nobene prijaznosti, ta se je v naj hujši serd sprevergla, da rajši hudiča vidijo, kakor eden drugega. Posebno se pa tisti, ki so bili od drugih z besedami ali djanjem pohujšani, da so strah božji zgubili, greh spoznali in se tako pogubili, nad svojimi pohujšljivci strašno maščujejo, svoje zgubljene duše od njih nazaj tirjujejo, in ker jim jih oni ne morejo poverniti, jih brez nehanja tožujejo; vsaka taka duša je kakor mlinsk kamen, ki pohujšljivca stiska in grozno teži. — Glejte to je majhna podoba peklenške družine; gotovo se ne motim, če pravim, da je marsikteri v peklu, kateri je bil od ktereга zmed nas v greh in v pogubljenje potisnjen; oj kolikokrat ga je že v peklenški jami preklel in že komaj čaka, da bi se on tudi v pekel pogreznil, da bi planil nad nja in nad njim svojo jezo nasitil. Ljubi moji, zdaj je še mogoče, se te strašne družine obvarovati, zdaj se ločiti od grešnih tovaršev, zdaj raztergati grešne zveze z drugimi, zdaj dano pohujšanje popraviti, zdaj svoje dolžnosti do drugih spolnovati. Ne mudimo se tega storiti, da se enkrat ne bomo nahajali v strahovitni tovaršiji zaverženih.

Kolikor pa pogubljeni od zunaj terpijo, vendar še hujša je njih znotrajna martra, namreč pekoča vest, ki jim nobenega pokoja ne da, jim zmirom jih pregrehe in hudobije očituje in brez usmiljenja jih tožuje. Kaj huda vest zamore, se vidi na bratomorivcom Kajnom, ktereга je huda vest povsod preganjala, da nikjer obstati ni mogel; se vidi nad Judežem, kateri se je rajši sam obesil, naj se svoje pekoče vesti zogne; toda kaj mu je pomagalo? Svoje vesti se človek znebiti ne more in naj bi se ž njo tudi v nebesih znašel, tudi tam bi ga pekla. Še ni 50 let preteklo, kar je v naši deželi neki človek nekega ubil; čez 20 let potem je njegova hudobija na dan prišla in

zdaj je obstal, da v teh 20 letih nobeno noč ni mogel prespati, ob 11 se je vselej zbudil, ker se je ob tej uri umorstvo zgodilo in vso ostalo noč je prebedel; pogosto je tudi ustal in okoli hodil, ker ga vest na postelji ni pri miru pustila; povsod je ubitega pred sebo vidil, vsake človeške sence se je strašil. Glejte hude vesti neznano moč. Ta je tisti červ, od kterega Kristus pravi, da nikoli ne umerje, ki pogubljene ven in ven razgriza. Hajdovske zgodovine pripovedujejo od nekega moža, ki je bil na skalo priklenjen. K temu možu je vsak dan orel priletal in mu črevje razpraskal in se njegovih jeter nažerl. Pa ta mož vendar ni umerl, ker jetra so mu hitro z nova rasle in orel je dan na dan letal mu jih izpikat. Temu orlu je huda vest pogubljenih podobna, ki jih tudi pika in pika, pa vendar ne spika in ne umori. V življenju večidel spi, pa v smerti se zbudi in se svojega dela loti; marsikteri hudobnež, kteremu je že davno pekel prižgan, je pri vseh svojih hudobnih delih vendar še prav židane volje, se sam za naj bolj poštenega rajta, vest mu ničesar ne očita in ne reče; ali le čajte, da pride dan razodenja resnične sodbe božje za nja, tedaj bo njegova spijoča vest zbudjena, ga na vse opominjala, kar je krivičnega storil in ga neusmiljeno tepla do bele kosti. Da je toliko zlatega časa, toliko lepih priložnost zamudil, da ni maral za nobeno opominovanje in posvarjenje, ne svojih predpostavljenih, ne svojih duhovskih pastirjev, ne svojih prijatlov, ne svoje lastne vesti, da je za krivično, minljivo blago, ki so ga po njegovi smerti zanikerni dediči kmalo razpravljali, za borno veselje in sladnost, od ktere ni več ne sluha ne duha, si večno terpljenje nakopal; da je na ljudi več porajtal, kakor na živega Boga, se jih bolj bal, kakor samega Boga, da je za umerjoče truplo več skerbi imel kakor za neumerjočo dušo; da je toliko drugih zdaj v nebesih, ki so ž njim živeli in tudi nič gorših gnad in darov niso imeli kakor on; on pa je pogubljen; vse to ga bo peklo, oj strašno peklo in vekomaj peklo. O moji ljubi, varujte se svoje vesti, da je ne razžaljite, da je v spanje ne zaziblujete; ona bi se enkrat k vašemu strahu zbudila

in se grozovitno maščevala nad vami; ž njo ni norčevati ne igrati, ona je božji glas; Bog sam po njej govori; ona bo tako dolgo veljala, kakor je Bog sam, to je vse večne čase; kdor se nad njo pregreši, si hudega červa redi, si peklenškega trinoga pripravlja.

Terpljenje vsega terpljenja v pekli je pa ogenj, proti kteremu je naš ogenj ravno kakor voda. „Oj kdo zmed vas — vpraša prerok Izaija — bo zamogel s požrežnim ognjem prebivati? Kdo v večni žerjavici stanovati?“ — Pobarajte evangeljskega bogatina, on nam more povedati peklenškega ognja grozovitno moč; njegov žgeči jezik naj vam pravi, česar jas vam ne morem dopovedati. Neki star človek, ki je že bil z eno nogo v grobu, je vendar še imel grešno zavezo z nekim ženstvom. Gnada božja ga je pa premagala in resnično se je spreobernal; alj ženska je ostala terdovratna in nespokorno vmerla. Nekega večera ta človek v svoji hiši moli pred podobo našega G. J. K. na križu, kar začuti okrog sebe močno pihanje hudega viharja, in v sredi viharja sliši glas, glas ženske, ki je vpila: „Pogubljena sem. Po božjem pripuščanju pridem, da ti dam znamnje, kako moč ima ogenj, ki mene žge.“ Ta trenutek se pritisnete dve goreče roki s peterimi persti na podobo in jo prežgo. Te prežgane mesta na božji martri je neki svetnik sam vidil in to prigodbo pripovedoval. Bil sem enkrat na takem kraju, kjer se glaš alj steklo dela, in vidil tisto peč, kjer se kamenje topi; pa tako je bila kurjena, in taka vročina je iz nje puhtela, da so le s prav dolgimi železnimi drogi mogli blizo priti in delati. Oj, sem si mislil, kako mora pogubljenim biti, kateri se še v hujšem ognju nahajajo, proti kteremu je naš ogenj kakor hladna sapica. Bog se njih vsmili; mi pa ljubi moji, varujmo se tega ognja, tajiti ga moreš, pa vgasniti ga ne moreš; ravnajmo po izgledu nekega grofa, ki je sicer pobožen bil, pa se je vender v nekega dekliča kmečkega stana grešno zaljubil. Neki večer po zimi konja zasede in jezdi proti tisti bajti, kjer se je deklič znašla. Ko v izbo stopi, jo zagleda zraven ognjišča stoječo in od neke neznane zarje obsjano; pri tem pogledu se je peklenškega ognja spomnil, strah se ga je prijel, vsa ljubezen do dekliča je zginila, zdajci se je vernil in na konja sedel in ves zamiš-

ljen prav počasno nazaj jezdi na svoj grad, in od te dobe je bil ozdravljen. Oj naj peklenskega ognja spomin tudi naše kosti spreleti, kedar se v kaki skušnjavi znajdemo! Pekel je tako strašen, da sam pogled v tajstega bi nas ob pamet in ob življenje pripravil. Sv. Terezija je v svojih mladih letih nekaj nečimerno živela, se rada lepo oblačila, po kratkocasih hodila in posvetne bukve prebirala; zavolj tega ji je bil potem od Boga kraj v peklu pokazan, v kterege je imela priti; kedar koli se je te prikazni spomnila, jo je groza obšla in so jo solze polile. Mislite si vse martre vseh ljudi, vse bolezn, vse kar so marterniki prestali, mislite si, kar je le koli hudega in zopernega, in nakladajte vse to enemu samemu, in imate majhno podobo peklenskega terpljenja; tako silovito je, da od samih bolečin z zobmi škripljejo in tulijo. Pa vse to bi še bilo prestati, ko bi pogubljenim le upanje zasvetilo, da bojo vsaj enkrat rešeni. Pa to je ravno, kar pekel pekel dela, nja grozovitna večnost. Naj clovek še toliko terpi, eno upanje mu vendar še ostane, da enkrat bo terpljenja konec, če prej ne, tako ob smerti. Pa pogubljeni nimajo take tolažbe, njih terpljenje nikoli ne mine. Alj si že pomislil, kaj se to pravi, večno terpeti? Morda 100 let? Morda 1000? Morda milijon? Morda milijone milijone milijonov? O kaj ti v misel pride? Tedaj bo ravno tako, kakor bi se še le začelo bilo. Ko bi kdo pogubljenim pošto prinesel, da bojo tedaj rešeni, kedar bojo toliko solz prelivali, kakor je morskih kaplic, kakor je listja na drevju, peska ob morju, zvezd na nebu: samega veselja bi poskakovali; toda nihče jim take novice ne prinese. Zmirom večno, zmirom večno peklenska ura kaže. Peca je vsaj velika gora; pa ko bi vsakih 1000 let ena ptica priletela in le eno majhno zernce od nje pečovja odnesla, koliko 1000 let se vam zdi, da bi ptici treba bilo, celo Peco pozobovati. Pa vendar prej bi ptica to skalnato gorovje poravnala, kakor da bo večnost nehala. Dokler Bog ostane, bo pekel, to je vse večne čase brez konca in kraja. Pri tem spominu pogubljeni poginjajo in občutijo, da so resnične besede svetega pisma: „Strašno je, živemu Bogu v roke pasti.“ V mestu Rimu je bil enkrat hudi duh iz nekega obsedenega izgnan; vprašali so ga, ka

dolgo bo moral v peklu biti? Tedaj je z roko obsedenega na vso moč na klop vdaril in z serditim glasom rekel: „Zmirom, zmirom“.

In v tem dolgem času ne bo nikoli nič počitka; se ne bo moglo tudi ne s perstom ganiti; se nikoli ne bo moglo oko zatisniti, tudi za 15 minut ne; ne bo nikoli mogoče vsaj ene kaplice hladne vode dobiti. Nikoli nikoli ne.

S k l e p.

O greh, o ogenj, o pekel, o večnost! Vi nam kažete, da Bog ne pusti seboj norčevati O moj Bog, o varuj, te milo prosimo, varuj nas svoje jeze, varuj nas pekla; stori z nami kar hočeš, žgi, tepi, reži nas, le v pekel priti ne pusti nas. Ti si nas stvaril, si nam svojega Sina poslal, da bi nas odrešil! Oj naj ne bo Njegova presveta kri za nas zastonj prelita, naj potolaži Tvojo pravično jezo in nam usmiljenje pred Tvojim obličjem sprosi, da vsaj pogubljeni ne bomo. Napolni nas s svetim strahom in trepetom, da nas ob času skušnjave od greha odverne in nas uči, tvoje zapovedi spolnovati; pošlji nam svojega svetega Duha, da nas razsveti in po pravem potu vodi, da se v tisti strašni brezden ne zvernemo, iz kterega ni več nobenega rešenja. — Mi pa, moji ljubi, ne obupajmo; ako ravno smo pekel zaslužili, vender mu še moremo uiti; zdaj je še prijetni čas, zdaj so dnevi zveličanja. Oj koliko bi pogubljeni dali, ko bi se mogli spokoriti in zveličati, kakor mi; oj ne zamudimo dragega časa, hitimo se pekla rešit, delajmo zdaj kratko pokoro, da nam enkrat ne bo treba, v peklu večne pokore delati; objokujmo v tem življenju svoje grehe, da jih večno objokovali ne bomo; znebimo se jih, dokler je še mogoče, preden nam serce zastane in se kri v naših žilah sterdi; ravnajmo po božji volji vse svoje življenje, popravimo, kar smo že zadolžili, in varujmo se novih krivic, novih grehov; potem se nam pekla bati ne bo; Bog nam bo svojega angela poslal, da nas memo peklenskega brezdna srečno pelje, da hudobi v kremlje ne pademo, ampak po ozkem potu, skoz tesne vrata pojdemo v kraljestvo našega Boga. Amen.

Pridiga za 25. pobinkoštno nedeljo.

(Tudi malenkosti so imenitne; gov. J. A . . . st.)

„Nebeško kraljestvo je podobno žencovemu zernu, katero je nar manjše zmed vseh semen“. Mat. 13, 31. 1877

V v o d.

Iz vašega stanu, ljubi kmetje! je vzel Jezus priliki dve, ki ste jih zdaj v evangeliju slišali, da nas je ž njima od nebeškega kraljestva podučil. Kako zlo je počastil vaš stan, in kako rad vas Jezus ima! Pa tudi vi morate svojega ljubega Jezusa radi imeti, in si te lepe priliki dobro k sercu vzeti: Iz malega zerna zraste veliko drevo — vse dobro se le iz malega začenja, in po malem veliko postane. Ena pest kvasa celo peko skisa — pa tudi ena mala pregreha celega človeka pokvari, če se ji s kraja ne odpové in iz malega ne varuje. Tudi malega hudega se skerbno varite, tudi malega dobrega nikar v nemar ne puščajte; zakaj v naših očéh majhne reči — so v božjih očéh dostikrat velike reči!“ To bomo z božjo pomočjo dans preišljevali.

Razlaga.

1. Pregovor pravi: Vsaka reč ima dve strani. To se tudi v moje govorjenje prileže. Jaz tudi pravim: vsaka reč ima dve strani; pa tako: eno stran, ki je proti Bogu obrnjena, druga stran, ki je proti nam obrnjena. Dostikrat se prigodi, da se nam ena in ravno tista reč, če jo od naše strani pregledujemo, le kaka majhna reč zdi; če jo pa od druge, proti Bogu obrnjene strani pregledujemo, je pa grozno velika in imenitna reč. — To vam bom nar popred z eno priliko, potlej pa z nekterimi izgledi razvidno storil.

Vzemi kukalo ali (perspektif) in glej skozi v kak zvonik ali (turn), glej nar popred v debelejši konec kukaļa, v večje steklo ali (glaž), in zvonik se ti bo tako mičken vidil, kakor šivanka. Potem pa kukalo obrni in poglej v tanji konec, v manjši glaž in zvonik se ti bo morebiti tako velik vidil, kakor visoka gora. S tim hočem to povedati: Ena in

ravno tista reč, ki jo z našimi popačenimi dušnimi očmi pregledujemo, se nam dostikrat le majhna reč vidi, pred čistim očesom vsegavidijočega Boga je pa velika, imenitna reč, večja in imenitniša, kakor mi vsi misliti moremo. — To je prilika. Zdaj še izgled. Pervi izgled bom vzel iz prigodbe naših prvih staršev v paradizu. Tam je bilo veliko in veliko dreves, in od vseh dreves na celem vertu sta smela jesti, le od enega drevesa ne. Nekaj časa sta ubogala. Pa kmalo je skušnjavec željo v Evi obudil, da bi vendar tudi enkrat od prepovedanega sadu pokusiti smela. Pregledovala je drevo, pregledovala sad, in nje poželjenje je bilo zmirej močnejše, vendar si še ni upala, sadu odtergati. Hudič, kateremu je bilo to obotavljanje predolgo, se spremeni v kačo, in je Evi prigovarjal: naj vendar je in se nikar ne boji, ker je prepovedano; od smerti ni clo nobenega govorjenja, in še Bogu bota enaka. Eva je to poslušala in si je zadnjič tudi lahko mislila: Oh, eno jabelko, le eno samo jabelko! več gotovo ne bom; in eno jabelko je ljubemu Bogu, kateri je neskončno bogat, gotovo le majhna reč; in pa saj te reči ne bo tako na tanko vzel. Odtergala je sad in jedla, in Adam je tudi jedel. — Pa takrat se je nagloma kukalo v njih vesti obrnilo, in o strah in groza! zdaj sta vidila, da eno jabelko ni bila nobena majhna reč. Zdaj so se jima oči odperle, in vidila sta, da sta Boga strašno razžalila. Eno jabelko je bila res le majhna reč, ali nepokorščina božjim zapovedim in napolnjena misel — Bogu bodeva enaka — to ni bila nobena majhna reč. Bila je neizrečeno velika reč, in je imela nar žalostniše nastopke za prve starše, in za cel cloveški rod. — Zamerkaj si: Adam in Eva sta zavolj majhne reči paradiz zgubila!

Drugi izgled vzamem iz novega testamenta. Ananija in Safira sta njivo prodala. Cena, ki sta jo za njo prejela, je bila njih pravična lastina. En del sta za-se uderžala, drugi del sta prinesla sv. Petru za uboge. Sv. Peter ju je vprašal: Je to ves denar, ki sta ga za njivo dobila? Pred ko ne sta si mislila, da sta le majhno reč za-se uderžala, in da ne more toliko hudega biti, če se Petru enmalo zlažeta; in vsa pokojna sta odgovorila: Ja ves denar je! Ali

Peter tega ni za tako majhno reč imel, on je pogledal to laž od božje strani, pred ktereга očmi je velika pregreha; „Vi dva sta Bogu sv. Duhu lagala“, je rekel Peter; in sta padla in umerla. — Zamer kaj si spet: Kar človek v svoji lahko-mišljenosti, v svoji slepoti dostikrat za majhno reč ima, ga lahko v večno smert, v pekel pahne! Ti morebiti Petru za zlo jemlješ, da je bil tako ojster do teh revnih ljudi, ki so morali nagle smerti umreti. To da Petru nikar ne zameri! Zakaj Peter je delal po božjem povelji, in ne Peter, ampak pravični Bog je te ljudi s smertjo kaznoval. Morebiti pa nisi samo Petru za zlo vzel, ampak se že tudi čez duhovne pritožil, da v pridigah in keršanskih naukih vsako majhno reč tako terdo poprimejo, in da za vsako majhno reč, ki jo zvedó, velik hrup delajo. — Poslušaj me, ljubi prijatelj! ti ne smeš soditi duhovnih pastirjev; zavolj pridig in keršanskih naukov, in zavolj svojega zadržanja v spovednici so le Bogu in svojim duhovnim predpostavljenim odgovor dati dolžni in nobenemu drugemu ne; pa tudi zato ne smeš čez nje govoriti, ker si se iz poprejšnih izgledov že lahko prepričal, da se nam dostikrat kaka reč le majhna vidi, ktera drugemu, ki jo bolj na tanjko pregleda, ni nobena majhna reč; in potlej ti bom še eno skrivnost povedal, ktera bi ti mogla prav za prav že znana biti, in ta je: da duhovni namesto Boga na prižnici stojé, in v spovednici sedé, in da torej vsako reč, ne od tvoje strani, ampak od božje strani gledajo, in ravno zato, kakor praviš, velik hrup delajo, ker vidijo, da ni nobena majhna reč.

Da ti bo pa moje govorjenje bolj zastopno, ti bom pa nekatere izgledé iz tvojega lastnega življenja dal. Ti imaš morebiti slabo navado Jezusovo ime izgovarjati, kjer ni zlo nič potreba, brez vsega spoštovanja in pobožnosti. Tudi to imaš le za majhno reč; morebiti si se že spovedal, pa nisi na to mislil, da bi bil terdni sklep storil, to navado opustiti. Pa spomni se vendar druge božje zapovedi: Ne imenuj po nemarnem božjega imena! Kako! ali je nepokorščina do druge božje zapovedi majhna reč? In ali ni Jezusovo ime sveto in močno ime, pred katerim se morajo vse kolena priklanjati, v

nebesih, na zemlji, in pod zemljo! (Filip. 2, 10.) Ti pa misliš, da je le majhna reč, to strašno ime tako tje v en dan izreči! Potlej te hočem še na nekaj opomniti, na kar ti še mislil nisi. Bil je neki pastir, ki je z ljudmi večkrat šalo ali špas imel. Dostikrat jih je na pomoč klical, da naj pridejo: volk hoče ovce raztergati. Ljudje so večkrat pritekli, in mu hotli pomagati, pa vidili so, da ni potreba, in poslednjič so zamerkali, da fantalin le svojo šalo ž njimi ima; in ko jih je spet klical, so si mislili, da jih spet za smeh ima, in niso nič porajtali na njegovo klicanje. Zdej poslušaj, kaj se je zgodilo! Enkrat res pride volk, pastir kliče in kriči, kar nar več more, ljudje ga pa pusté kričati, in ne pridejo, in volk razterga ovce. — Ta prigodba je znana, si boš ti mislil, kako gre sem? Odgovor, tako gre sem: Pastir si ti, čeda ovec so telesni in dušni darovi; volk, to so križi, terpljenje, nesreče in skušnjavec, hudi sovražnik sam; in ljudje, kateri bi ti pomagati imeli, kedar volk pride, to je zveličar Jezus Kristus. Če brez potrebe in vsak čas Jezusovo imé kličeš, bi v začetku Jezus res priti in ti pomagati hotel, ko bi, kakor ljudje, ogoljfan biti mogel; to da on vé, da le šalo in smeh ž njim vganjaš; in poslednjič, kedar resnobno in v nesreči in potrebi Jezusovo imé kličeš, da bi ljubi Zveličar prišel in ti pomagal, takrat Jezus ne bo več tvojega klicanja poslušal, ker si ga že tolikrat po nepotrebnem klical, on ti ne bo pomagal, in volk ti bo veliko škodo naredil. Ali ti je še zdaj majhna reč Jezusovo imé lahkomišljeno izgovarjati? Meni ne. Ti imaš le za majhno reč, smešne besede govoriti, s kvantami ljudem kratek čas delati in malo porajtaš, če so tudi čistosti in sramožljivosti nevarne. Daj si pa dopovedati besede Jezusove (Mat. 12, 36, 37): „Povem vam pa, dá za vsako prazno besedo, ktero bodo ljudje govorili, bodo odgovor dajali na sodni dan. Zakaj iz svojih besed boš obsojen“. Zlasti takrat ni nobena majhna reč, kedar so mlajši ljudje in nedolžni otroci priče takega govorjenja; na kar ti dostikrat nič ne gledaš. Takrat te zadevajo besede Jezusove (Mat. 18, 6.): „Kdor pa pohujša ktereга teh malih, ki v me verujejo, bi mu bilo bolje, da bi se mu obesil mlinsk kamen na vrat, in bi se potopil v globocino morja“! Oh groza me obide, če

pomislim, da veliko jih je, kateri tako govorjenje le za majhno reč imajo, in vendar napravijo ž njim toliko hudega, da dopovedati ne morem.

Tako, ljubi kristjan! bi ti lahko še marsiktero reč v spomin sklical, ktera je v tvojih očeh prav majhna reč, v božjih očeh je pa velika velika reč. — Navadi se toraj vsak greh z božjimi očmi gledati; jaz hočem reči: Uprašaj se vselej, kaj bo ljubi Bog k temu rekel. In če si misliš: saj je to le majhna reč! poglej to reč tudi od božje strani! toda ti se boš ustrašil in boš opustil, kar si popred le za majhno reč imel. Včasih je pa tako gosta megla, da se nič prav na tanko viditi ne more, in da človek kake reči pred clo nič ne vidi, dokler tako rekoč, vanjo ne zadene; in da jame pred ne zagleda, kakor kedar že vanjo pade. Zamerkaj si, tako gosto meglo ti narejajo tvoje želje, strasti in tvoji počutki pred očmi tvoje vesti, da bi ne vidil, kakò strašna pošast je greh in da bi ne vidil brezdna, nad katerim stojiš. Za to pa boljšega pripomočka ne vem, kakor prav serčno Boga prositi, da ti gnada sv. Duha megle prežene, da velikost greha prav spoznaš in da ne padeš v brezen pregrehe.

2. Do zdaj imenovane so bile same slabe majhne reči, zdaj hočem pa k vaši tolažbi še nekatere majhne reči povedati, ktere se v naših očeh majhne, pred božjim očesom pa velike in imenitne vidijo. Tako je enkrat Jezus s svojimi učenci v tempeljnu sedel, blizo cerkvene pušice (Mark. 12, 41—44), in je gledal, kako so ljudje denarje metali v pušico; in veliko bogatih je veliko verglo. Prišla je tudi uboga vdova in je en vinar va-njo vergla; in Jezus je svoje učence poklical in jim rekel: „Resnično vam povem, da ta uboga vdova je več vanjo vergla, kakor vsi, kateri so v pušico metali.“ — Ko bi bil kdo to ubogo vdovo uprašal, koliko je v dar dala, bi bila gotovo odgovorila: Oh ni vredno, da bi govorila, prav majhno reč. In vendar je bil ta mali dar Bogu tako dopadljiv! — Zamerkaj si, da tudi majhen dar, ki ga za božjo čast daš, Bogu dopade. — Drugikrat je rekel Jezus svojim učencem (Mark. 9, 40.): „Kdorkoli vam da piti kozarec vode v mojem imeni, resnično vam povem, ne bo zgubil svojega plačila.“ —

Zamerčaj si, že malo vode, hoče Bog poplačati, če se iz dobrega namena žejnemu poda. In kakšno plačilo bo to? Tisto plačilo, od kterega sv. Pavl (1. Kor. 2, 9.) pravi: „Kar še nobeno oko ni vidilo, nobeno uho ne slišalo, in v nobenega človeka serce ni prišlo, to je Bog tem pripravil, kteri njega ljubijo“. Resnično, neizrečeno veliko plačilo za požirk vode. Ti včasih daš ubogim kak kosček kruha, ali kak ostank od jedi, in ne porajtaš dosti na to, misliš, da si le svojo dolžnost spolnil in kmalo pozabiš, in poznejši nič več ne misliš na to. Eden pa je, kteri vseh teh reči ne pozabi in ravno ob pravem času misli na to. Ta eden je Bog, in ta pravi čas bo takrat, kedar boš umerl, in bo tvoja uboga duša s strahom in trepetom pred božjo sodbo stopila. Kako se bo začudila tvoja duša, ko ji Jezus poreče: „Jaz sem bil lačen, in si me nasisil; jaz sem bil žejen, in si me napojil; jaz sem bil popoten, in si me pod streho vzal; jaz sem bil nag, in ti si me oblekel; jaz sem bil bolen, in ti si me obiskal“. Ljubi Zveličar! jaz od tega clo nič ne vem, poreče z začudenjem duša. Pa jaz vem, ji bo odgovoril Zveličar, zakaj kar si storil kteremu teh mojih nar manjših bratov, si meni storil (Mat. 25, 34—40). To bi tebi gotovo dopadlo, ljubi kristjan! pa tudi meni, ko bi se našim ubogim dušam tako zgodilo! Zamerčaj si toraj: nar manjše dobre dela, ki jih ubogim skazuješ, vzame Jezus tako, kakor bi jih bili njemu samemu skazali. In če boš v prihodno priložnost imel, kakemu ubogemu zavoljo Boga kaj dobrega storiti, naj ti bo zaželjena taka priložnost.

S k l e p.

Povedal sem zdaj, kako so v naših očeh majhne reči pred božjim očesom dostikrat velike reči. Prav ljubo bi mi bilo, da bi si bil ti, ljubi kristjan, marsikaj mojega današnjega govorjenja zamerkal; še ljubše pa bi mi bilo, da bi ta nauk na-se obrnil in se po njem v prihodnje ravnal. Nekteri po dokončani pridigi mislijo ali pravijo: to je šlo na tega ali unega, na to ali uno; ti so bili dans prav dobro zadeti! — ti pa si misli: to je mene zadelo!

potlej si vzemi k sercu in ne govori nobene besedice, ampak spolni v djanju, da ti bo dobro na zemlji in v nebesih! Amen.

Pridiga za poslednjo nedeljo po duhovem.

(Od smertnega greha; govoril R. Š. v P.)

„Kedar bote vidili gnjusobo razdjanja, prerokovano od Daniela preroka, stati na svetem mestu, tedaj naj, kateri so v Judeji, beže na goré. Mat. 24, 15.

V v o d.

1978.

Današnje evangelje obsega dvojno prerokovanje. Pervo zadeva čez vse lepo Jeruzalemsko mesto in njegov prekrasni tempelj, katero so Rimski vojšaki, kakor je prerok Daniel več sto let popred prerokoval, in tudi gospod Jezus pred svojo smertjo napovedal, sedem in trideset let po Kristusovi smerti tako razdjali, da kamen na kamnu ni ostal, tempelj požgali in nesrečno ljudstvo, katero je za strašno kugo in hudo lakoto še ostalo, deloma pomorili, deloma pa v sužnost prodali.

Drugo prerokovanje zadeva konec in čudno spremenjenje sveta in potem strašno sodbo, ktera bo prišla čez vesoljni svét, kedar bo od ene strani dopolnjeno število izvoljenih, od druge pa hudobija zaverženih. Takrat — pravi sv. pismo — bo solnce otamnelo in mesec ne bo dal svoje svetlobe in zvezde bodo padale iz neba in vse nebeške moči se bodo gibale; in Sin človekov bo prišel z znamenjem sv. križa, obdan od veliko angeljev in na glas trobente: „Ustanite vi mertvi in pridite na sodbo“, bo zemlja dala vse mertve svoje in vsi, pravični in hudobni se bodo zbrali pred pravičnim Sodnikom, ki jih bo sodil po njih delih in potem pojdejo pravični v večno življenje, hudobni pa v večno pogubljenje.

Sleherni pametni kristjan vé, kaj mu je storiti, da bo odšel strašni sodbi, namreč: varovati čez vse varovati se greha, ki je bil kriv strašne sodbe čez Jeruzalemsko mesto, čigar groblja je žalostna podoba nesrečnega grešnika in nam kliče: ako se ne varujete greha ali ne spokorite, bote vsi enako pokončani; varovati se greha, ki bo tudi dan sodbe s

strahom in grozo napolnil grešnika, da bo klical: Boljše bi mi bilo, da bi rojen ne bil; varovati se greha, ki je gnjusoba na svetem mestu, kakor sv. apostelj Pavel uči, ki pravi: „Ali ne veste, da ste tempelj božji in sv. Duh v vas prebiva, če pa kdo oskruni tempelj božji, tega bo Bog pokončal.“ (I. Kor. 3.) Tedaj je človek najsvetejše mesto in „smertni greh naj večja gnjusoba razdjanja na sv. mestu“, ker si večje nesreče, strašnejšega razdjanja misliti ne moreš, kakor razdjanje, ktero smertni greh pri človeku napravi. In od tega želim danes govoriti; poslušajte!

Razlaga.

Gnjusobe razdjanja, ktero smertni greh pri človeški duši napravi, nisem v stanu bolje popisati, kakor če vam povem strašno in žalostno dogodbo, ktero nam četerte bukve kraljev (pogl. 25.) od Judovskega kralja Sedekija pripovedujejo.

Ko kralj Nabuhodonozor s svojo vojsko zmaga in celo Judovsko deželo si prisvoji, postavi iz posebne milosti kralja Sedekija na kraljevi sedež in ta se sčasoma tako prevzame, da se jame puntati in vzdigovati proti kralju Nabuhodonozorju; pa neizrečeno slaba se mu je godila. Nabuhodonozor zajame njega in celo njegovo družino, ter ukaže pred vsem, vse otroke kralja Sedekija pred očetovimi očmi pokončati in na drobne kosice razsekati, da popolnoma zatara to kraljevo rodovino. Potem ukaže, kralju Sedekiju oči izvertati, in ga oslepiti; in poslednjič ga ukaže ukleniti in v Babilon v ječo odpeljati.

Tu imate ljubeznjivi! živo podobo, kaj nesrečni greh pri človeški duši napravi.

Čez vse rodovitna je človeška duša, ktera, dokler je v prijaznosti ali gnadi božji, mnogo čednost in dobrih del porodi in obrodi za večno življenje. Ona s pobožnim Jakobom reči zamore: „To so moji mali, ktere mi je Bog podelil.“ (Gen. 33.) Kakor hitro pa se ona smertno pregreši, vidi vse svoje čednosti in dobre dela, tako rekoč kot otroke pred svojimi očmi umirati; greh jo naenkrat ob vse pripravi, kar je svoje dni si zaslužila v molitvi, v pokori, v dobrih delih in spolnovanju svojih dolžnost, vse zaklade za nebesa ji požre greh.

Tega zagotovi nas sv. pismo, ko pravi: „Ako se pravični od pravice verne in doprinese hudobijo, ali bo živel? Nikar ne; vse njegove pravične dela, ktere je storil, bodo pozabljene“. (Eceh. 18.) O gnjusoba razdjanja na svetem mestu! o strašna škoda, ktero prinese greh, ktera je pa še večja zato, ker grešnik tudi zanaprej ne more nič za večno življenje vrednega storiti. On je mertev za zveličanje, ločen od Boga, studenca življenja, od kterega samega zasluženje pride, je suho drevo, ktero ne more sadu obroditi.

Veliko so Izraelci v puščavi prestali, pa vendar niso šli v obljubljeni deželo Kanaan, ker so se pregrešili. Darovali so svoje darove Gospodu, bili so mu pa zoperni, stegovali so svoje roke proti Njemu ter zdaljševali svoje molitve, pa jih ni uslišal, in zakaj ne? zato — pravi on sam — zato, ker ste polni hudobije. Ali ne očita ravno tega grešniku? Zastonj se trudiš od jutra do večera, zastonj hodiš pred moje altarje in roke povzdiguješ, dokler greha ne zapustiš, vse to ne more imeti zasluženja za nebesa, ne morem te uslišati in ne pojdeš v obljubljeni deželo. O gnjusoba razdjanja na svetem mestu, o strašna škoda, ktero greh napravi!

Vendar s to gnjusobo, s tim razdjanjem pa greh še ni zadovoljen, ampak on mu, kot drugi kralj Nabuhodonozor, še dušne oči izverta, ga na duši popolnoma oslepi, da iz prave poti zajde v zmeraj večjo zmoto, da resnice ne porajta in dostikrat clo ob vero pride, da ne porajta potem ne na Boga, ne hudiča, ne na pekel in nebesa. Njemu se godi, kakor sv. Avguštinu pred spreobrnjenjem, ki je zdihoval: „Slepa je bila moja pamet, ter je ljubila slepoto in tavalala po tami“. Zato pravi sv. Teofil: „Grešnik ima oči, pa ne vidi: strasti, ktere v sercu pase, mu pamet otamné. Greh je megla, ktera otamni dušno oko in zakrije svetlobo solnca. Oslepi dušo ter ji odvzame spretnost, sprejemati žarke nebeske luči“. Kako žalostno poterdijo nam to zgledi kralja Salomona, farizejev, krivo-vercov in tudi vsakdanja skušnja. — Ravno tako popači greh tudi cloveško voljo, ktera, že tako bolj k hudemu, kakor k dobremu nagnjena, postane popolnoma sužinja greha. V poterjenje tega hočem sam zgodbo povedati, ktero je

slavnoznani pridigar Pavel Segneri zapisal (in hom. Christiano p. 2. discursu 9). Na Angležkem — pravi on — je nek mladeneč tako nešramno in nečisto živel, da se je od njega po vsi pravici reči zamoglo, da je popolnoma oslepel na svoji pameti. Potem, ko je vse opominovanje zastonj bilo in njegov oče od žalosti umerje, se mu po božjem dovoljenju prikaže v spanju duša ranjcega očeta, ktera ga ojstro svari zavoljo njegovega razujzdanega življenja. Ta se zbudi in misli, da so to samo sanje bile, ter norčevaje se, pripoveduje to prikazen svojim tovaršem. Čez nekaj dni se mu zopet prikaže oče v spanju in mu jezno žuga, da, če se kmalu ne poboljša, bo v kratkem in sicer na praznik sv. Martina umerl in bo večno zgubljen. Ves prismojeni in na pameti slepi mladeneč to ponočno prikazen zopet le za zgolj sanje ima in kaj še stori? Na dan sv. Martina napravi veliko pojedino, h kateri povabi vse svoje tovarše ter smeje in norčevaje se, jim dopoveduje, kako neumne sanje on ima; in revež ni vedel, da z eno nogo že v grobu stoji; zakaj ko se naj bolj krohota in s svojo nesramnico kratkočasi, ga zadene božji žlak in on se mertev na tla zgrudi. O gnjusoba razdjanja na sv. mestu, o kako strašno škodo greh napravi! Tudi ta nesrečni mladeneč bi bil še večji uzrok kakor sv. Avguštin imel zdihovati: „Slepa je bila pamet moja in je slepoto ljubila in tavalala po tami“.

Po tem, ko je grozoviti Nabuhodonozor nesrečnemu kralju Sedekiju, ne samo vse njegove otroke pred njegovim oblicjem pomoril, temuč še njega oslepil, ga pelja vklenjenega iz svetega mesta Jeruzalema v Babilon v tamno ječo. Enako dela smertni greh pri človeški duši. On jo zveže s ketino grešnih navad ter jo izda kot sužinjo hudicu v večno ječo. „Zakaj, kdor grehu streže — pravi sv. Ambrozi (L. de Naboith. c. 6.), je vedno zvezan, je vedno v verigah“. In od take duše bi se lahko reči zamoglo: Glej! pred si bila hči nebeškega Očeta, zdaj si pa satanova gnjiloba; si bila nevesta sv. Duha in sestra Jezusa Kristusa, zdaj si pa družica in tovaršica hudobnega duha; popred si bila veselje angelov, zdaj si berlog peklenskih duhov, popred

oblečena v svatovskem oblačilu, kterega angeli božji nosijo, si se prosto sprehajala po prijetnem vertu sv. katoliške cerkve proti Sionski gori v presrečni nebeški Jeruzalem; zdaj pa naga vseh dobrih del in lepih čednost in uklenjena od greha, hitiš svoji časni in večni pogubi naproti. Misli si prezalo kraljevo hčer, ktera je nekdej v kraljevi lepoti sedela ob desnici svojega očeta, ktera je pa naenkrat ob vse prišla in se z gerdimi, razterganimi cunjami ogernjena v težko, vedno ječo vklenjena pelja. Glej taka in še hujše je s človeško dušo, ktero je smertni greh oskrunil. O gnjusoba razdjanja na sv. mestu!

O greh, ti gerda peklenska pošast! ti si pekel vstvaril in toliko ne samo nebeško lepih angelov v hudiče spremenil in vanj pokopal, ampak tudi drugih po božji podobi vstvarjenih bitij vanj pahnil. Ti si našo nekdej rajsko zemljo v solzno dolino spremenil. Ti si bil uzrok, da se samemu Bogu milo stori in toži; žal mi je, da sem človeka vstvaril. In ves svét z vesoljnim potopom pokonča. Greh je bil kriv, da neskončno sveti in pravični Bog žvepleni ogenj pošlje čez Sodomo in Gomoro. Zavoljo greha je sam Sin božji Jezus Kristus križan bil. Greh, le edini greh je uzrok toliko in tako strašnih zlegov in nesreč na svetu. O, da bi to vsi spoznali in pomislili, ter se ne bali nobene reči toliko, ne revščine, ne bolezní, ne zasramovanja, ne smerti, kakor nesrečnega greha. Da bi to spoznali grešniki, ki tičijo v sužnosti greha, da bi se rešili iz te sramotne sužnosti in za milost prosili Očeta vsega usmiljenja. Da bi to spoznali nedolžni in pravični in z velikim gnjusenjem nad grehom terdno sklenili, vsega greha in vse priložnosti v greh se varovati!

Ko je Poncius Pilatuž, deželni poglavar v Judovski deželi, vkažal prinesiti podobo Rimskega cesarja in Judje to zvedó, so se silno prestrašili. Mislili so namreč, da bo v tempelj postavljena in jo bodo morali častiti in moliti. Da bi to gnjusobo odvernili, se jih zbere velika množica pred hišo Pilatuževo in celih pet dni in noči — kakor Jožef Flavi piše (lib. 2. c. 8.) jokaje kričijo in prosijo, naj bi Pilatuž ukazal to podobo zopet iz mesta nesti; Pilatuž

pa, da bi ljudstvo ostrašil in razkropil, ukaže Rimskim vojšakom priti in jih pokončati. Toda Judje, vsi pripravljene, rajše umreti, kakor tako gnjusobo v svetem mestu in tempeljnu terpeti, padejo na kolena, vijejo svoje vratove in glave tje pomolijo, naj se jim odbijejo. Ko Pilatuž vidi, da tudi s tem žuganjem nič ne opravi, ukaže poslednjič vendar le podobo iz mesta odpraviti.

S k l e p.

O kristjani! koliko veči gnjus bi imeli mi nad grehom občutiti. Če so se Judje že prestrašili, ko so slišali, da ima podoba cesarjeva v počeščenje v tempelj postavljena biti: koliko bolj se imamo mi pred grehom, ki je živa podoba hudobnega duha, kedar se v tempelj naših duš vrniti hoče. O da bi si na vso moč vedno prizadevali v milosti ali gnadi božji živeti in se pripravljali na tisti strašni dan, kedar bo prišel Jezus soditi žive in mertve, kedar se bo ostudnost greha vsemu svetu očitno prikazala; da bi takrat zaslišali vesele besede Jezusove: „Pridite vi zvoljeni mojega Očeta ter posedite kraljestvo, ktero vam je pripravljeno od začetka“. Amen.

Pridiga za 1. nedeljo v adventu.

(Poslednja sodba; gov. K. K. v C.)

„In tedaj bojo vidili Sinu človekovega priti na oblaku z veliko oblastjo in častjo“. Luk. 21, 27.

V v o d.

Zopet je cerkveno leto preteklo — pokopali smo ga danes osem dni; danes pa nastopimo novo cerkveno leto, in preden si mislimo, bode tudi to spet pri kraju. Tako tečejo leta in leta in tako se bližamo tistemu dnevju, od kterega nam pripoveduje sv. evangelje poslednje in današnje nedelje, — bližamo se sodnemu dnevju. Dan se nam približuje, o kterem se imamo prikazati pred sodnim stolom Kristusovim, da vsak prejme, kar si je zaslužil. Ta neznan dan je sv. Jeronim povsod v mislih imel, kakor je sam obstal: Naj spim ali budim, naj jem ali kaj

drugega delam, zmirom mi trobente glas po ušesih buči: „Ustanite mrtvi in pojte na sodbo“. Srečen, kdor tega dne izpred oči ne spusti, kdor se ga vse žive dni spominja. Zatoraj hočemo ga danes spet v spomin vzeti, premišljevati njegove strašne reči, katerih bomo enkrat žive priče. Poslušajte!

Razlaga.

Pogosto ste že čuli od antikrista govoriti, ki bo pred sodnim dnevom pred prihodom Kristusovim na svét prišel in en čas na njem hudo gospodaril. Ta nauk se opira na besede svetega Pavla do Tesaloníčanov; oni so namreč krivo menili, da je že dan Gospodov blizo; da jih od te zmote odverne, jim je sv. Pavl pisal, „da mora še prej človek hudobije, sin pogubljenja, očiten postati, ki se bo ustavljal in čez vse povzdigoval, kar se Bog imenuje in po božje časti, tako da se bo clo v tempeljne božje vrinul in se po lažnjivo Boga delal, da bi ga molili. Tudi bo on z hudičevo pomočjo krive čudeže delal in tako oslepljene ljudi v zmoto zapeljal, da mu bodo verjeli in se njega držali. Nevarnost zapeljevanja bo clo velika; zakaj njegova telesna lepota, njegovo zunajno veličastvo bo ljudi za seboj vabilo in vleklo; verh tega bo še s svojim zgovornim jezikom, z obečanjem in prilizovanjem, pa tudi z žuganjem ljudi nagiboval, da bi od prave vere odstopili in njegovemu vladanju se izročili; njegov edini namen bo, Kristusovo kraljestvo razdreti, ljudi od Kristusa odverniti in kraljestvo laži in hudobije napraviti in uterditi; Bog mu bo k temu cilju in koncu nekaj časa dovolil, da se pravični skušajo, krivični pa popolnoma od Kristusa ločijo; vendar ker bo nevarnost tudi za izvoljene clo velika, bo Bog dni njegovega kraljevanja okrajšal, le kratko časa mu bo pripuščeno po svetu divjati; kedar bo število izvoljenih polno, bo sodni dan nastopil, Jezus bo prišel in ga z dihanjem svojih ust umoril“. To je vse, kar nam sv. pismo od antikrista pravi; od kod bo prišel, in kdo bo, ali eden peklenskih duhov ali kak človek od hudiča našuntan, to nihče ne vé.

In kedar bo kraljestvo antikristovo doteklo, se bo zgodilo, kar je Jezus v današnjem evangelju zažugal; solnce, ki je toliko 1000 in 1000 let po svojem potu zvesto hodilo, bo

za nas obstalo in se stemnelo; ravno tako mesec in zvezde, njih mila luč bo ugasnila, zemlja se bo v černo noč zavila; vse se bo zmešalo in preverglo, visoke gore bojo razpadle, zemlja se bo neznano tresla, morje svoje bregove prestopilo, in voda se po celem svetu razlila; zgodilo se bo, kar sv. Peter prerokuje, da bodo nebesa z velikim pokanjem prešle in zemlja in vse stvari na nji bojo zgorele.

Ne bom vam dolgo popisoval strahote končanja sedajnega svetá; zakaj ni še znamenja viditi, da bi mi vse to ućakali; naše trupla bojo že davno strohnjene, le naše duše bojo, kjerkoli se bojo znašle, bližanje sodnjega dneva čutile in se spravljalje na sodbo. Kedar bo namreć celi svét v svojih razvalinah pokopan, potem bo Bog svoje angele poslal, mertve budit in na sodbo poklicat. In bojo trobentali, da se bo po vseh nebesih ćulo in do dna pekla in vic prederlo in po vseh grobeh razlegalo: in glejte, mertve kosti bodo oživele in se bojo spet sklenile, s kožo oblećene; ker duše rajnih se bojo nazaj vernile v taiste. „Resnićno, resnićno vam povem, pride ura in bojo vsi, ki so v grobeh ležali, glas Sina božjega slišali in ustali“. Naj si je ravno veter sperhnjene ostanke ćloveškega trupla po svetu raznesel, božja vsegamogoćnost jih bo spet skupaj zbrala; naj jih je ravno globoćina morja požerla, Bog jih bo iz taiste na dan spravil in združil; in ustajajoćih bo mergolelo po britofih, po cestah in v vsakem kotu, ves svét bo kakor velika porodnica, ki brez števila otrok rodi. —

Ćeravno pa bodo vsi ustali, vendar ne bo vseh ustajenje enako, za ene bo veselo, za druge pa žalostno; ki so dobro storili, bodo ustali k življenju, kateri pa hudo, k pogubljenju. Kakor ptićki, ki se po zimi v drugih toplejih krajih pomudijo, v vigredi, kedar se vse omladi, zopet z veseljem nazaj priletijo in svoje zapušćene gnjezda poišćejo, tako bodo duše pravićnih na sodni dan iz nebes in iz vic prihitele in se v svoje trupla spustile. Zapustile so jih merljive, strohljive, polne bolećin in slabost, ja clo ostudne in strahovite; našle jih bojo vse prerrojene, v nebeško spremenjene, zdrave in ćverste, svetle in ćudno lepe, neumerjoće in nestrohljive, kakor je bilo Adamovo truplo po stvarjenju in Kristusovo po ustaje-

nju. Pozdravile jih bodo kakor svoje stare prijateljke, katerih že dolgo vidile niso, objele jih bodo in kakor v žegnan tempelj božji s spoštovanjem in veseljem v taiste se podale. Kakor je truplo duši v življenju k vsemu dobremu djanju pokorno bilo in ji pomagalo zveličanje doseči, tako ga bo tudi izvoljena duša zdaj za svojega zvestega tovarša spoznala, ga spodobno častila in oplešala in ga vseh svojih nebeških dobrot deležnega storila. Kakor nevesta na dan poroke naj lepše oblacilo obleče, tako ho tudi duša na dan sodbe truplo z nebeškim svatovskim oblačilom ogernila; naj si je ravno truplo svoje žive dni rasovnik ali všivano janko nosilo, ali bolešno ali skerčeno ali sicer borno bilo, pri ustajenju pravičnih se mu vse to poznalo ne bo; zunajno luščino bojo cervi v grobu snedli, ali iz znotrajnega zerna bo drugo truplo prirastlo, vse novo, vse čedno, vse omlajeno, vredna posoda Gospodove časti. —

Gorje pa tistim, ki so svoj život v življenju oskrunovali in k hudemu obračali, k nasitovanju svojih grešnih, mesenih želj, k speljevanju svojih hudobnih namenov, kakšna grozna sprememba se bo z njihovim truplom zgodila! Našli ga bojo vsega ognusenega in skornega, ostudnega in sramotnega; znamenja grehov, s taistim doprinesenih mu bodo vtisnjene in ga bojo peklenskim pošastim podobnega storile; naj so ga ravno svoje dni obilno redili, lepo oblacili in po gosposko nosili, pri ustajenju se bo vse to prazno in nečimurno skazalo; gerda duša, ki je v njem prebivala, ga bo tudi gerdega nazaj dobila. Zagledaje ga jo bo strah in sram in bo sama pri sebi djala: „To je tedaj moj sedež in moje prebivališče na vekomaj, ker sama sem si ga izvolila“. Do sodnega dne bo sama duša v peclu terpela; tisti dan ima pa tudi truplo v večni ogenj obsojeno biti, da, kakor sta v življenju vkup grešila, tudi plačilo greha skupaj prejmeta; zastonj se bo duša svojega trupla branila, zastonj pred njim zbežati hotla, božja moč jo bo prijela in v tajistem na večno zaperla.

Kedar bo tako ves človeški rod od Abelna do poslednjega merliča spet oživljen in nobena stvar se skriti ali umakniti ne bo mogla, potem se bo sodba začela.

Kakor pastir svojo čedo odbira, gerde kozle od pridnih ovec, ali kakor ženjice ljuliko od pšenice odberó, tako bodo angeli božji hudobne in pravične odbirali in vsakemu svoj kraj odkazali; „ti pojdi na levo“ k temu porekó, in k drugemu in k tretjemu; in kakor od vetra gnani, kateri pléve na gumnu odnese, bojo iz srede pravičnih ločeni in na levo postavljeni. „Ti pa pojdi na desno“ bojo z milim glasom k temu in k unemu rekli, ki se take časti nikako ni nadjal. O moji ljubi! tedaj se bo čudno godilo: marsikteri, ki ga zdaj za naj bolj poštenega in brunnega rajtamo, bo tedaj na levi strani stal, in marsikteri, ki ga zdaj nihče ne obraja, se bo na desni prikazal. Bog pozna svoje, pride čas, in jih bo tudi za take spoznal pred svetom; dolgo je sicer pšenica in ljulika na eni njivi rastla, pa zdaj bo žetva in ločitev; pošteni k poštenim, hudobni k hudobnim — in kakor bi trenil, se bo zgodilo. Kak neznan pogled se nam bo tedaj ponujal. Na eni strani bomo vidili neizmerno trumo samih lepih, nebeških teles, ktere se bojo svetile kakor solnce in oblačila nosile bele kakor sneg; in bojo v rokah držale palmove veje v znamenje svoje zmage, in bojo na ves glas Boga hvalile in se Njegovega prihoda veselile; med njimi pa bojo nebeški angeli hodili in se z njimi prijazno pomenkovali. Na drugi strani bomo pa zagledali nebrojno množico zaverženih, peklenskih teles, černe kakor saje, polne straha in groze, ki bojo strašno kleli, tulili in jokali; njih se pa bojo hudi duhovi lotili, zasramovali in jih po sili na sodbo tirali. Mož bo na levi, žena na desni, otroci na levi, starši na desni, brat na levi, sestra na desni; gospódar na levi, posel na desni; kralj na levi, berač na desni; ne bo tedaj razločka med tem ali unim stanom, med bogatim ali ubožnim, med visoko učenimi in med priprostimi, ampak samo med hudobnimi in pobožnimi; na levi strani bojo željno tje gledali na desno in skušali tje priti; toda meja bo postavljena, ktere prestopiti ne bodo mogli. Na kateri strani se homo pa mi znašli? Povem vam, da ne bojim se ognjenih strel, ktere bojo na sodni dan švigale od enega kraja neba do drugega; ne bojim se strašnega gromenja, ktero bo tedaj nad našimi glavami bučalo;

bojim se pa močno in se tresem, da bi me kje angeli na levo ne postavili in me peklenskim duhovom ne prišteli. —

Že je celi človeški rod zbran, v dve trumi razdeljen; glave za glavo stojijo od solnčnega izhoda do zahoda in Sodnika čakajo. Zdaj se pa na nebu znamenje Sinu človekovega prikaže, tisto veličastno znamenje, ki je bilo na gori Kalvarji povzdignjeno. Pravičnim v veselje, zaverženim pa v strahoto se bo sv. križ razodel, na katerem je Zveličar svojo kri prelil. Lesketal se bo v svetlobi tavžent solnc kakor častitljivo znamenje, na katerem je bilo odrešenje naše doprineseno; razkril se bo pred očmi trepetajočega sveta, in proti njemu se bodo ozirali pravični in grešniki. Pravični se ga bojo veselili, ker bodo v njem vse spoznali, kar so upali, odpuščenje svojih grehov, rešenje od svojih težav in zastavo svojega zveličanja. Kakor so ga svoje žive dni obražali in ljubili, tako se jim bo tudi zdaj milo zasvetil, jim veselo oznanilo prinesel, jih poklical iz te solzne doline v očetovo domovino, kjer vse solze vsahnejo, vsi križi nehajo in zvestega križonosca neminljivo veselje čaka. Kako pa bo tisto uro grešnikom, zaničevavcom svetega križa pri sercu? Oni bojo pri tem ugledu prestrašeni in oterpnjeni zastokali in zatulili, ker gledali bodo v svetem križu svojega tožnika, svojega maščevavca. Pregledali bojo takrat, da so s svojimi hudobijami Kristusa vnovič križali. Lakomnik bo spredil, da je za izdajavno plačo nekoliko srebernikov Gospoda prodal; nečistnik in prešestnik, da je Kristusa s šibami do kervavega raztepel; prevzetnež, da ga je s ternjem kronal; prederzni zasramovavec bo spoznal, da ga je s terstom tolkel in Njegovo sv. obličje zapljuval; mlačni in tragljivi, da ga je brez usmiljenja h križu spremil; hudobnež, da ga je na križ pribil, pijanec, da ga je z jesihom in žolcom napajal; igralec, da je za Njegovo sveto oblačilo igral; sovražljivi, da je Njegovo serce prebodel; tedaj bojo po besedah svetega Janeza vidili, koga so prebodli. Gledali ga bodo ne kakor hudodelca po krivem obsojenega, ampak kot pravičnega Sodnika živih in mertvih. O kakšen stok bo zdaj ustal, ko pride ura božjega serda in milost božja nič več smertnega meča ne zadržuje, ktereга pravica božja nad grešniki suče! O kako bodo takrat plakali in tarnali! Žalovali bojo, ker ne bodo

mogli več pokore storiti, ne sodbi uiti; jokali bojo zavolj storjenih hudobij, zavolj pričujočih kazni, zavolj prihoda tega terpljenja v plamenu. Tako bo križ, poprej znamenje ljubezni in sprave, upanje spokornih, tolažba stiskanih, pribežališče obupajočih, zdaj oznanovavec vse reve, strašilo hudobnih, zaklic k božjemu dnevni in poguba grešnikov. Oj grešnik, kje boš tedaj pribežališče našel? Vse, na kar si svoje upanje stavil, je v šibke razpadlo; nobeno mesto za očetbo se ti ne odpre, ker se les odrešenja, drevo križa od dna njegovega do verha strese in iz križa glas dojde, ki ne milosti, ampak maščevanje, maščevanje kliče? Če te bo križ strašil, kdo te bo tolažil? Če te bo že znamenje božje ljubezni morilo, kdo te bo oživil? Če kri Kristusova zoper nas vpije, kdo bo za nas govoril? Zatoraj da bomo enkrat pogledaje križ se veselili, ga zdaj, dokler še tukaj živimo in nam dnevi zveličanja svetijo, z veliko ponižnostjo in ljubeznijo častimo, se z dušo in s telesom h križu obrnimo in z besedami svoje matere sv. cerkve molimo: „Kralj prestrašne veličasti — Milosrčnost ti je v lasti — Reši grešne me oblasti. — Spomni se, o Jezus mili — Da so za me te umorili — Prosim, tisti dan se usmili“.

Zdaj pa moji ljubi! obstojte in sapo zadržite, ura poslednje sodbe je bila. Sodnik je prišel, pred Njim ves cloveški rod stoji kateri ima sojen biti, božja martra se na nebu sveti, dve luči ste prižgane, namreč božja vsegavedočnost in vest, ktera zdaj nič ne zakriva; angeli božji so za priče, peklenški duhovi za tožnike. „Bukve bodo prinesene — Dela bodeš bral storjene — dobre vse in nepoštene. — Tedaj bo Sodnik se vsedel — Vse, karkolj je kdo naredil — Celi svet takrat bo zvedel“. — Kakor v vigredi, kedar solnce sneg raztaja, se ostudno gnojišče prikaže in vsa njegova gnjusoba se odkrije, taka bo na sodni dan; razodeta bo tedaj vsa hudobija, ki se je kdaj godila na svetu, vse kar je koli kak človek hudega mislil, želel, počenjal, govoril ali storil, vse, vse bo tedaj na dan spravljeno in pred celim svetom oznanjeno. Zgodilo se bo po besedah prerokovih: „Pokazal bom vsem narodom tvojo nagoto in celemu ljudstvu tvojo sramoto“. Pokazal bom ljudem tvoje štimane misli, prevzetnež, napihovanje tvojega serca, tvoje naj skrivniše častiželjne namene, tvojo

neumnost v povzdigovanju samega sebe, tvoje nespametno bahanje, tvojo hinavščino in vse druge skrivnosti tvojega napuha; naj ljudje berejo na tvojem čelu, kako maloprida si bil in naj te po zasluženju zaničujejo. Pokazal bom tebi, lakomnik, gerd stiskovavec, tvojo sramotno pregreho, celemu svetu bom očitno storil tvoje gerdo prizadevanje, tvoje stiskanje, tvojo krivičnost; koliko si ljudem pritergal, kako si jih goljufal, kako si bil terd in neusmiljen, kako se za nobeno postavo, za nobeno vest zmenil nisi, kak dobiček doseči, kako si svoje za Boga ustvarjeno serce v dnar zakopal in ga kakor svojega molika molil — naj te celi svét spozna in po vrednem zaničuje. — Pokazal bom tebi, nečistnik, nečistnica, tvojo živinsko pregreho; naj si se ravno pred ljudmi skrival in v temni noči svoje gerde dela doprinašal, razsvetlil bom noč kakor beli dan, razsvetil tiste kraje, v katerih se je greh od tebe delal; tvoje skorne misli, tvoje nesramne želje, tvoje pohujšljive marne, tvoje grešne stopinje, vse, vse bom zdaj razglasil, nič, nič ne bo skrito ostalo. Pokazal bom tudi tebi, nevošljivec, kako se je tvoje hudobno serce hladilo, če se je tvojemu sosedu kaka nesreča prigodila; kako te je zeleni zavid oblił, ako si nad drugimi kaj dobrega zagledal — tvojo Kajново pregreho hočem razkriti in vsem razodeti, kako gerda duša si bil. — Pokazal bom tebi, pijanec, požrešnik, tvojo skorno poželjivost, tvojo nezderžljivost, tvoje živinsko obnašanje; če te zdaj še ni sram, te bo pa tedaj, kedar bo vesoljni svét tvojo gerdobo zvedel. Pokazal bom tebi, jezast preklinovavec in tebi, gerd lenuh, tvojo nečast, tvoje abotno djanje, tvoje sovražne misli, tvojo nemarnost. Ja, ljubi moji! tisti dan bo marsikaj odkrito, kar zdaj v temoti počiva. Kdo je tega ubil, kdo unemu hišo zažgal, kdo tega okradel, kdo unemu se zlagal, kdo po krivem prisegel, kdo tega pohujšal, kdo unega zapeljal, vse to bo sodni dan očitno postalo, nič se ne bo više skriti zamoglo. Oj kako bomo ostermeli, spoznavši marsikterega, ki ga zdaj za poštenega rajtamo, on pa je bil gerdi hinavec, ki se je pobožnega delal, v svojem sercu pa je bil hudobnež; z lepim zunajnim zaderžanjem je svojo znotrajno hudobijo zakrival, lepa luščina je gerdo serce obda-

jala, v ovčjih oblačilih je bil zgrabljiv volk, sodni dan ga bo še le očitnega storil: „Pokazal bom vsem narodom njegovo nagoto in vsemu ljudstvu njegovo sramoto“. — Una zakonska žena je svojega moža oslepila in skrivaj z drugim moštvom grešila, — mož je na njo zaupal, jo za zvesto ženo imel; toda pride sodni dan in: „Pokazal bom vsem narodom njeno nagoto in celemu ljudstvu njeno sramoto“. O moji ljubi! kaj nam je še mar, kako nas ljudje sodijo, kaj nam pomaga, naj nas vsi za svetnike imajo, le sodni dan bo dan pravice, tedaj se bo nad nami vidilo, kolikor smo veljali; karkoli smo hudobnega storili in s pravo pokoro nismo izbrisali, bo tedaj brez usmiljenja razgernjeno in očém celega sveta razperto. Osrَامoteni in strahu polni bodo grešniki upili: „Hribi padite čez nas in gôre pokrite nas“. Nasproti bo pa tudi marsikaj dobrega in hvalevrednega na dan prišlo, kar je zdaj še skrito pred nami. To je že čednosti lastno, da se pred svetom skriva; ako tega ne stori, ako se očitno baha, ni več čednost. Pa na sodni dan se bo smela slobodno prikazati. Tedaj bomo zvedeli, koliko se je ta ali uni vojskoval zoper greh, kake hude skušnjave je imel in jih srečno premagoval; tedaj se bo nedolžna duša svetila kakor solnce na nebu in bo zavolj svoje lepote od vseh občudovana in pohvaljena. Tedaj bo ponižnost, ki se zdaj na luč priti ne upa in se vsake hvale boji, pred celim svetom povišana, na kraljevi tron posajena. Tedaj bo tudi krotkost in poterpežljivost, ktera se zdaj med ljudmi tako malo obraja, v vsi svoji ljubeznjivosti razodela; kolikokrat si iz ljubezni do miru ljudem henjal in tiho djal, kolikokrat si drugim prizanašal, koliko hudih besed si voljno poslušal, in se nisi skušal ali kregal, kako rahlo in milo si z drugimi ravnal, to se bo sodni dan vidilo in ti neznano veliko časti doneslo. Tedaj bo pošteno serce, ktero je rajši krivico terpeló kakor storilo in se pravice v vseh rečeh zvesto držalo, pred celim svetom hvalo doseglo. Tedaj bo tisti, kateri je zdaj po nedolžnem kake krivice ali hudobije obdolžen in obsójen bil, svoje dobro ime nazaj dobil in za toliko viši obrajtan. Tedaj bo vsako terpljenje, vsaka težava iz ljubezni do Boga voljno prestana kakor žlahten kamen se prikazala in od tebe pričala, da si Kristusu podoben. Vsaka poštena, pobožna

misel in želja, vsak brumen zdihlej, vsaka molitev, ki se je na tihem opravila, vsaka milošna, ki si jo na skrivnem dal, vsako zatajenje samega sebe, vsako žlahtno djanje bo tedaj glasno razklicano. Bog, pravični Sodnik, bo iz zlatih bukev življenja predbral lepe in hvalevredne dela svojih zvestih služabnikov in jih vpricho nebes in zemlje pohvalil. Oj kakšna čast, kako čudno povišanje bo to za pravične! Čudili se bojo, da je Bog tudi za take dela, ki so se jim čisto borne zdele, porajtal in jih zapisoval v svojih bukvah. Kedar jih bojo tako krivični vidili, vidili marsikterega, ki so ga svoje dni zaničevali, se bojo silno zavzeli in rekli: „To so tisti, ki smo jih v življenju zasramovali in za norce imeli. Mi neumneži smo njih življenje za nespamet imeli, in njih konec za sramoto; glejte, kako so zdaj božjim otrokom prišteti in njih delež je med svetniki“.

O čudni dan poslednje sodbe, ki boš vse na luč spravil, kar je zdaj skritega, hudega in dobrega; kedar bo Bog z baklo svoje vsegavednosti vse kote preiskal in razsvetil; celi svet bo vtihnil, le Bog sam bo govoril. Kedar bo namreč že vse razodeto od začetka svetá do konca njegovega, in bo vsak slišal, kakoršno je bilo njegovo življenje, kedar bo hudobnež previžan svoje hudobije in pravičen svoje pravičnosti, potem bo večna Pravica zadnokrat svoje usta odperla in nad zaverženimi na levi strani zagromela: „Poberite se vi prekleti v večni ogenj, ki je hudiču in njegovim angelom pripravljen“. Ljubi moji! ali se vam vse kosti ne tresejo, ko zaslišite besede, čeravno nam zdaj še ne veljajo? Kaka bo pa še le pogubljenim sodni dan, nad katerimi bojo izrečene in za vselej poterjene? — Temu naproti pa tudi nič ljubeznjivejšega ni, kakor mile besede Jezusove, ki jih bo pravičnim rekel: „Pridite k meni vi izvoljeni mojega Očeta in posedite kraljestvo vam pripravljeno“.

S k l e p.

Tako bo sodba sklenjena, zdaj se bo pekel odperl in pogubljene požerl; o kakšen jok in stok bo med njimi ustal, kako grozno vpitje in divjanje; zdaj se jim bo ločiti za vselej

od svojih, — ločiti od zemlje, ločiti od Boga, ločiti od svetih nebes. Še enkrat se bojo ozerli in slovó vzeli, potem se bojo pogreznili v globočino pekla, brezden se bo nad njimi zavalil, duri zaperle, zbrisani bodo iz bukev življenja in večni smerti izročeni. — Pobožni pa in vsi prijalli božji in Kristusovi bojo v lepi procesiji med angeljskim petjem, s katerim bodo tudi oni svoje vesele glasove mešali, v nebesa, v tisto zgorno mesto Jeruzalem šli; zlate duri se jim bojo odperle, svetišče božje jih bo sprejelo; Alleluja, bojo peli, kraljestvo našega Boga se je začelo, ženitva božjega Jagneta je nastopila. Kristus bo svoj križ pred božji tron podjal in svoje kraljestvo Bogu Očetu izročil; in bojo ženitovali in se veseljevali, praznovali in uživali noter do neskončne večnosti, kar je Bog tistim pripravil, ki ga ljubijo. Amen.

Pridiga za 2. adventno nedeljo.

(Od stanovitnosti do konca; gov. J. A . . . st.)

„Koga ste šli v puščavo gledat? tersta od vetra majanega?“ Mat. 11, 7.

V v o d.

Med drugimi lepimi lastnostmi, ktere je Janez kerstnik imel, hvali Jezus posebno njegovo terdnost in stanovitnost, ko pravi, da ni bil enak terstu od vetra majanemu. Janez je zares bil stanovit, in se je vedno tako obnašal, kakor je bilo njegovemu poklicu primerjeno in resnici, ktero je oznanjal. Po svojem poklicu je živel Janez oestro in spokorno, in ni porajtal, če so mu tudi ljudje zato se posmehovali. Po svojem poklicu je Janez neprestrašeno kralju Herodu njegove hudobije očital, in se ni bal, zavolj tega tudi v ječo veržen biti. Po svojem poklicu in po resnici je svojim poslušavcom in učencem na ravnost povedal, da on ni pričakovani Mesija, in je na Jezusa jih zavernil, akoravno bi bil lahko tudi samega sebe za objubljenega Odrešenika oznanil, in si veliko slave pridobil. Janezove stanovitnosti tedaj nobena reč ni mogla zmajati, ne hvala ne graja, ne prilizovanje ne žuganje, ne dobiček ne zguba; ampak svojemu poklicu in resnici je

zvest in stanoviten ostal do konca v vseh okoljščinah in zadevah. Tako terdnost in stanovitnost v dobrem bi jaz vam in sebi prav serčno privošil. Zato bom danes od stanovitnosti v dobrem govoril; pripravite se!

Razlaga.

„Ne ta, kateri sadi, tudi ne ta, kateri priliva, je kaj, ampak Bog, kateri rast daje“, pravi sv. Pavl I. Kor. 3, 7. Tako se tudi lahko reče: Ne ta, kateri dobro začne, tudi ne ta, kateri dobro naprej dela, je kaj, ampak ta, kateri dobro dokonča. Judež Iškarjot je dobro začel, še clo Jezusov apostelj postal; ali kaj mu je pomagalo dobro začeti, ker je pa slabo končal? Pogubljen je na večne čase! Ob času nevernega cesarja Licinia je bilo v mestu Sebaste štirideset pravovernih mladih, močnih vojšakov, kateri so se cesarjevemu povelju, molikom darovati, zoperstavili. Neverni oblastnik jih je začel z lepo nagovarjati, pa nič ni mogel opraviti. Potlej jih je ukazal vkleniti, neusmiljeno razmesariti in v tamno ječo vreči. V ječi so se k stanovitnosti opominjali, so molili in božjo hvalo prepevali. Ko so bili čez nekaj časa iz ječe pripeljani in so spet vsi neprestrašeno Jezusa spoznali, je bila nad vsemi štiridesetimi sodba sklenjena in precej tudi spolnjena. Nar prej so vsakega zmed njih s kamni po ustih tolkli, potlej so jih pa v nar hujšem zimskem času proti večeru na zmerznjeno jezero peljali, da bi toliko časa nagi na ledu sedeli, dokler da svoje življenje končajo. Zraven jezera so bile pa toplice pripravljene, da bi bil precej vanje vzet, kdor bi molikom hotel darovati. Ko so marterniki ali mučenci do jezera prišli, so se slekli in na led podali. Boga so hvalili in na pomoč klicali: „Štirideset nas je, o Gospod! so molili, daj, da nas bo tudi štirideset kronanih, in da nobeden zmed nas nebeške krone ne zgubi“. Že je nekej ur preteklo. Čuvaji so vsi pospali, sam ječar je še čul in gledal na marternike. Kar jih je vidil z veliko svitlobo obdane; iz nebes pa je vidil angele priti, ki so v svojih rokah lepe krone imeli, in jih marternikom na glave stavili. Vendar je pa vidil, da je le 39 vojšakov tako krono prejelo. Rekel je sam pri sebi: „Saj je 40 keršanskih

vojšakov na jezeru, kje pa je krona štiridesetega?“ Skrivnost je bila kmalo razodeta. Eden zmed 40 kerš. vojšakov je z jezera prilezel in prosil, naj ga vzamejo v toplice, ker je mislil, da bi ne mogel mraza prestati, in je tako v djanju vero zatajil. Bog je nestanovitnost precej kaznil, zakaj nesrečni vojšak je iz hudega mraza na veliko vročino stopil, in hude bolečine zo ga precej umorile. Njegovi tovarši so bili tega žalostni, pa kmalo so bili oveseljeni, ker so namesti njega drugega dobili, in ta je bil ječar. V premišljevanji tega, kar je s svojimi lastnimi očmi vidil, si je mislil, da keršanska vera mora edina prava vera biti. Zato je čuvaje sklical, jim je povedal prikazen, in je na ves glas rekel: „Tudi jaz sem kristjan, in hočem s kristjani živeti in umreti“. Potem se je slekel, je šel precej k sv. Kristusovim spoznovavcom, in jih je prosil, da bi Boga za njega prosili, da bi tudi tako nebeško krono prejel. Molitev je bila uslišana. Čez majhen čas je vidil angela iz nebes priti, ki mu je tudi tako lepo krono prinesel. Tri dni in tri noči so bili na mrazu, pa po kratkem časnem terpljenji so večno plačilo prejeli. — Uprašam zdej, ko ste to prigodbo slišali, kaj je pomagalo unemu keršanskemu vojšaku, ki je s 39 drugimi tovarši slečen po noči toliko mraza na ledu prestal? Kaj mu je pomagalo, da je že poprej ječo, tepenje, razmesarjenje preterpel? Kaj mu je pomagalo, da je blizo do konca veri zvest ostal? Nič mu ni pomagalo; on je odpadel, in zavolj nestanovitnosti v terpljenji je hitreji od unih umerl, in je šel v večno terpljenje. Ko bi tedaj kdo celo svoje življenje veri in pravčnosti zvest ostal, zadnjo uro pa bi odpadel, pogubljen bi bil. „Vse njegove pravične dela, ktere je storil, hodo pozabljene zavoljo nezvestobe, ktere je kriv, in zavoljo svoje pregrehe, ktero je storil, zavoljo teh bo umerl“. (Eceh. 18, 24.) To je vendar nekaj strašnega, bote rekli. Ja zares, nekaj strašnega je to, pravim tudi jaz; toda že pamet nam pové, da tako mora biti, saj se tudi v vsakdanjem življenji nič drugače ne godi. Ko bi kdo želel imenitno mesto viditi, ki je 50 ur od tod, ali bi ga vidil, ko bi za to 30

ali 40 ur hoda storil? Ne vidil bi ga, tudi ko bi 49 ur deleč šel, ampak celih 50 ur hodá bi moral storiti. Ravno tako tudi nobeden v božje mesto, v nebeški Jeruzalem ne bo prišel, naj bi tudi njegovi pot tje gori obrnjen bil, ko bi pa na sredi pota obstal, ali ko bi že blizo pri koncu bil, pa bi se spet nazaj vernil; on ne bo drugače tje gori prišel, kakor da vso pot dokonča. (II. Tim. 4, 7.) Vojšak (da vam še drugo priliko povem), vojšak, ki se v začetku vojske serčno, junaško vojskuje, v sredi ali proti koncu vojske pa svoje orožje od sebe verže, in zanjnikern postane, ne bo premagal, ampak premagan bo sovražnikom v roke prišel. Ali kdo bo hvalil delavca, ki pridno delati začne, v sredi svojih opravil pa se poleni, delo popusti, in namesto dokončati raji v senci polega. Zato sv. pismo prav lepo od kmeta pravi: Kedar svojo roko na oralo (drevo) položiš, se nikar več ne oziraj, — ne daj se nobenemu v dobri reči zadrževati, — pusti, naj ljudje govoré, kar hočejo, — le tako dobro in stanovitno naprej delaj, kakor si začel; kedar dokončaš, boš lepo plačilo prejel; zakaj kdor do konca obstoji, bo zveličan (Mat. 10, 22.). Kaj stanovitnost premore, nam pové neka zgodba sv. pisma. Izraelsko ljudstvo je imelo vojsko, in so se ravno s sovražnikom bili; Mojzes pa je šel na goro, in je Boga prosil, da bi njegovo ljudstvo srečno zmagalo. Dokler je roke povzdignjene imel, so njegovi zmagali, ko so mu pa roke vpadle, so bili premagani! Poglejte, kaj stanovitnost vse storiti zamore! Ti, ki to resnico premišljuješ, ti ljubi moj poslušavec! tudi svoje njive še nisi požel, v svojem nogradu še nisi potergal, svojega dela še nisi dokončal, zmaga do danes še ni pridobljena, ti še prebivaš na zemlji, v solzni dolini, še ne sediš v nebesih, si še le v cerkvi, — toraj vojska še ni dokončana, delavnik še ni minul, solnce je za-te še visoko na nebu — zato le serčno se trudi, k Bogu povzdiguj svoje sercé, svoje roke steguj k delu, in na zadnje, obljubim ti, bodo nebesa tvoje. To da dobro pomisli za vselej: „Nebeško kraljestvo silo terpi, in le kateri silo delajo in do konca stanovitni ostanejo, ga bode dosegli“.

Mislite na Lotovo ženo. Sodomsko mesto je gorelo; Lot in njegova žena sta iz mesta zbežala, da bi se rešila. Poslušajte dalje! Dokler žena na nič drugega, kakor na svojo rešitev ni mislila, dokler je svoj pot naprej šla, se ji clo nič hudega ni prigodilo. Ali glej! zdej premišljuje, kaj se neki z mestom godi, zamišljena obstoji! se ozre — in v solnat steber se spremeni. (I. Mojz. 19, 26.) O neumnica! bi bila svoj pot naprej šla, bi se bila rešila, kakor njen mož. Le tudi ti nikar kakor ona ne bodi; če si na potu proti cerkvi, nikar se ne oziraj, da ne boš zaderžan; če svoje roke k molitvi povzdigneš, naj ti nikar ne upadejo; če si kako opravilo, kako dobro delo začel, le urno in veselo naprej delaj; če greš drugim dobro storit, bolnike obiskat, žalostne tolažit, reveže in siromake pokrepčat, pojdi svoj pot naprej, nikar se ne daj zmotiti, pojdi, — pojdi — scer dobrega dela nikoli ne boš dokončal.

S k l e p.

Ob kratkem: Delaj, ljubi moj kristjan, kakor ljubo solnce na nebu, ki tako lepo izhaja, tako prijetno čez dan sije in na večer tako veličastno zahaja. Le tudi ti tako stanovitno delaj — vsak dan — stanovitnost te bo pripeljala k srečnemu koncu, in ti pridobila krono — plačilo, povračilo, nebesa, vse bo potlej tvoje. „Kdor do konca stanoviten ostane, on bo zveličan“. Amen.

VIII. Pridiga.

(*Maternitas B. M. V. sine violatione ejus purissimae virginitatis nos excitet et doceat innocentiam in nobis et aliis tueri.*)

„Mati nedolžna za nas Boga prosi!“ 7. v. Lav. lit.

V v o d.

„Mati nedolžna“, s tim priimkom spozna sv. kat. cerkev, da je Marija tudi v porodu devica ostala, kakor je bila pred porodom devica. Marija toraj svojega devištva ni zgubila, ako

ravno je bila mati Jezusa Kristusa; ona — mati božja — je ostala devica na duši in telesu in rodila je ne le brez bolečine, marveč z neizrekljivim veseljem. Kakor sv. cerkveni učeniški pravijo, je podoba nedolžne matere: Solnce na nebu, ko stopi na svojem teku v znamenje device. Solnce je Kristus, ki se v sv. pismu solnce pravice imenuje. Ta podoba pomeni: Kakor svitloba iz solnca izhaja, pa tako da solnca ne poškoduje ali pomanjša, tako J. K. njenega devištvu ni poškodoval ali pomanjšal. Pisano je: „Pravični bo prišel na svet kakor svitloba“; tedaj ne pravi: „kakor ogenj“, ampak „kakor svitloba“, ker ogenj požge in pokonča, svitloba pa ne, temuč le še bolj ozaljša; tako je Kristus s svojim rojstvom devištvu Marije le ozaljšal. Tako učijo sv. cerkveni učeniški, in cela sv. katoliška cerkev — steber in podlaga vse resnice — nas uči moliti v apostoljski veri: „Da je bil Jezus rojen iz Marije device“. Zato pa tudi sv. cerkev od Kristusa pravi za sv. Avguštinom: „Kteri nedotaknjenosti matere ni zmanjšal, ampak posvetil jo je“. Na čudno vižo je Marija spočela: „Sv. Duh je prišel nad njo“ — čudno dete je povila: „Sveto bo Sin božji imenovano“ — na čudno vižo je tudi rodila: Ostala je tudi v porodu čista devica — mati nedolžna. Velik čudež je ta resnica, ki jo danes v mislih imamo: mati in devica — mati nedolžna. Kaj hočemo toraj danes premišljevati, česa se učiti? Pri besedi „mati nedolžna“ mi na misel pride tudi naša nedolžnost, tisto belo oblačilo čiste nedolžnosti, katero se nam pri kerstu poda. In od tega oblačila kerstne nedolžnosti hočem tudi jaz govoriti. Vi me zvesto poslušajte, ti pa Marija, mati nedolžna, bodi češčena!

Razlaga.

Vsak človek se v grehu spočne in rodi. Ali pri sv. kerstu se grehov spet omije in sprejme oblačilo nedolžnosti, katero sta Adam in Eva zapravila sebi in vsem svojim otrokom. V spomin te sv. nedolžnosti podajo duhovnik kerščencu belo oblačilo in pravijo: „Obleci belo oblačilo nedolžnosti, prinesi ga brez madeža pred sodni stol našega Gospoda Jezusa Kristusa, da imaš večno življenje!“ Mi vsi smo kerščeni, smo prejeli to oblačilo kerstne nedolžnosti in to oblačilo

1. je oblačilo nar lepše. — Vzemite nar lepšega sukna, žide in škarlata, vzemite zlata, srebra in biserov obilno, poiščite si pervega mojstra, da vam naredi iz teh reči novo oblačilo, res lepo — prelepo bo oblačilo, da bi ga človek koj gledal. Pa vendar še lepša je človeška duša, ki še nosi belo oblačilo nedolžnosti. Vsa lepotija in bogatija tega svetá je le prah in pepel, pa nima prave vrednosti; duša človeška pa, ki se sveti v oblačilu kerstne nedolžnosti, je stvarjena po božji podobi, in Bog je prava, nar večja, in večna lepota. „Vse, kar je imenitnega in častitljivega, ne velja toliko, kakor nedolžna duša“, pravi sv. pismo. In na drugem mestu govori sv. Duh: „Oh, kako lep je čist rod, ki se čednosti sveti; njegov spomin je večni, ker pri Bogu in ljudeh hvalo ima“. Lepe so pisane rožice, ki spomladi po vertih cvetijo, lepo je jasno jutro mladega dne, kedar zlata zarja hribe in doline ogrinja, pa še lepše je duša nedolžna, rajska roža, nebeško solnce. Nedolžna duša je ljubica in prijateljica božja, izvoljena sestra Jezusova, hči device Marije, žlahtni cvet sv. katoljske cerkve, veselje angelov in vseh poštenih ljudi. Zatoraj tako radi in veseli gledamo mlade ljudi, katerim nedolžnost na licih cveti, zdijo se nam angelci božji, ki tukaj na zemlji igrajo. Zatoraj pravi znana pesmica: „Prelepo se sveti srebro in zlato — še lepše nedolžno je serce mlado“. Oh ne zabimo nikoli, kako lepo smo prejeli oblačilo pri sv. kerstu, le glejmo, da ne grešimo in lepega oblačila ne ogerdimo. Nedolžna duša! morebiti da si uboga in revna, morebiti da nosiš stergane oblačila, morebiti da te nihče ne porajta in časti. Lepo, prelepo si oblečena pred Bogom, Bog te ljubi in časti! Ti pa, ki nosiš drage in lepe oblačila, se zlata in srebra prelijaš in žide šumiš, oh, grešnik, grešnica si, pred Bogom nič ne veljaš, Bogu in nebesom si gerdoba in gnjusoba. Borno in pohlevno se je Marija nosila, le malo je veljala pred svetom, pa bila je nedolžna, Bogu prijetna in ljuba, kajti nosila je oblačilo nedolžnosti in to je človeka naj lepše oblačilo. Je pa tudi

2. oblačilo naj dražje. Oblačila so posebno naše dni drage, zakaj vse se nosi in oblači lepo in bogato. Na marsikterem oblačilu, v katerem mlad človek ošabno po koncu

hodi, visi veliko kaplic znoja in pota, na marsikterem oblačilu, v katerem mlado dekle košato šumi, se berejo kervavi žulji predobrih staršev: drage so oblačila. Pa kaj je ves znoj, kaj so vsi žulji, naše oblačilo kerstne nedolžnosti je še veliko dražše. Ali veste, kdo nam ga je kupil; ali veste, za koliko nam ga je kupil? Sv. apostelj Pavl pravi: „Jezus nam je spravo pridobil, da bi nas svete, čiste in nedolžne storil“. Jezus Kristus toraj, ljubeznjivi Sin nebeškega Očeta, pravi živi Bog, gospod nebes in zemlje, on nas je storil svete, čiste in nedolžne, on je pridobil kerstni vodi toliko čudno moč, da nas omije in očisti vsakega madeža, nam poda belo oblačilo angeljske nedolžnosti in nas prerodi v ljube otročiče Očeta nebeškega. In veste tudi, koliko je za nas dal, kako drago nas je kupil? Sv. apostelj Peter nam to lepo pripoveduje: „Pomislite, pravi on, da niste kupljeni za kaj minjočega, za zlato in srebro, ampak za drago kerv Kristusovo, ki je bil jagne čisto in nedolžno“. Zdaj poglej Jezusa, gospoda nebes in zemlje, kako nag leži v bornih jaslicah, kako beži v naročju uboge matere v ptuj Egipet, kako v Nacaretu svojemu revnemu redniku pri delu pomaga in se peha, kako hodi po Judeji od mesta do mesta, kako prelepo uči in kliče, kako dobro dela, — kako ga farizeji in pisarji obrekujejo, kolnejo in sovražijo; glej toliko velja tvoje oblačilo kerstne nedolžnosti. Pa še veliko več! Poglej kervavi pot na oljski gori, poglej obraz zapljuvan in zasramovan, poglej truplo kervavo od glave do pete, poglej ternjevo krono, poglej križ in žeblje, poglej roke razpete, noge pribite, serce prebodeno, glavo nagnjeno. Vse to glej in poslušaj, kaj kliče Jezus na križu umirajoči: „Dokončano je“ — svét je odrešen, človek od greha opran in otet večnemu pogubljenju! Poglej o človek! poglej, toliko velja oblačilo tvoje nedolžnosti, res je oblačilo naj dražše! Kako pa obrajtamo in varujemo to drago oblačilo? Starši ne učijo in svarijo svojih otrok, da bi se najbolj greha varovali, se zvesto ravnali po božji volji in tako si ohranili lepo oblačilo nedolžnosti. Pobožna kraljica Blanka je svojemu sinu večkrat djala: „Ludevit! veš, da te serčno ljubim; pa vendar rajši vidim, da pri priči umerješ, kakor da kdaj smerten greh storiš!“ Kje so naše dni taki

pobožni in skerbni starši? In ti keršanska mladina, kako ti obrajtaš in varuješ drago oblačilo nedolžnosti? Za kratko veselje, za prijateljstvo hudobnega človeka, za sladko besedo, za zlato obljubo, za malovreden darček ti je drago oblačilo nedolžnosti na prodaj. Sv. Kazimir, žlahten sin Poljskega kralja, je hotel rajši umreti, kakor sveto nedolžnost zgubiti. „Rajši smert, kakor greh!“ je bila njegova beseda. Ja! za nobeno reč nam ni oblačilo nedolžnosti na prodaj, zakaj to oblačilo je naj dražše. Je pa

3. tudi oblačilo naj imenitnejše. Jezus je nekdam pravil tole priliko: „Nebeško kraljestvo je podobno kralju, kateri je napravil ženitnino svojemu sinu . . . Prišli so svatje in ženitnina je bila napolnjena s svati. Prišel je pa kralj pogledat svatov; in je vidil tam človeka, ki ni bil svatovsko oblečen in mu reče: Prijatelj! kako si le sem prišel, ker nimaš svatovskega oblačila? On pa je omolknuil. Tedaj je kralj rekel služabnikom: Zvežite mu roke in noge, in verzite ga v zunajno temo, ondi bo jok in škripanje z zobmi. Veliko namreč jih je poklicanih, ali malo izvoljenih“. Poklicani smo vsi k nebeški ženitnini, ali smo pa tudi izvoljeni? Izvoljeni smo, če imamo svatovskega oblačila: „Prijatelj kako si lesem prišel, ker nimaš svatovskega oblačila?“ Trojno pa je dušno oblačilo, ki v nebesih veljavo ima: Rudeče mučenikov, ki so za Jezusa svojo kri prelili; belo čistih duš, ki so svojo kerstno nedolžnost zvesto do smerti ohranili; modro (plavo) zgrevanih spokornikov, ki so svojo grešno dušo omili v solzah prave pokore. Ktero zmed vseh treh si bomo izvolili. Oh izvolimo si belo oblačilo nedolžnosti, da bomo vredni svatje nebeške ženitnine. In to je za nas vse stvar naj imenitnejša. Ni treba, da tukaj na zemlji v bogastvu in veselju živiš, ni treba, da se tukaj učiš visokih in skrivnih reči, ni treba, da te tukaj ljudje visoko častijo in se pred teboj globoko priklanajo, — le to je treba, da se enkrat zveličaš: „Kaj pomaga človeku, da si cel svet pridobi, na svoji duši pa škode terpi“. Ali toraj ni imenitno nedolžnosti belo oblačilo, katero te stori vrednega svata nebeške ženitnine? Zatoraj, o človek! skerbi naj prej in naj bolj za to oblačilo! Naj bolj se vari greha, ki ti

to oblačilo onečedi. Skerbi za posvetno jed in obleko, skerbi za posvetno čast in poštenje, pa še bolj skerbi za oblačilo nedolžnosti. Vari se nesreče pri svojem hiševanju, vari se zgube svojega dobrega imena, pa še bolj se vari smertnega greha. Trudi se in terpi za posvetne reči, pa trudi se, terpi, ja daj svoje življenje za belo oblačilo nedolžnosti! — Ob času preganjanja so v ječo vergli imenitno gospo Dionizio ž njenim edinim sinom, ki je bil še ves mlad. Prisiliti so ju hotli, naj čisto vero zatajita. Slekli so potem dečka v pričo matere in ga neusmiljeno s šibami bili. Kak pogled za milo materno serce! Vendar mati vpije na sinčka: „Pomisli, o sin! da sva bila v imenu presvete Trojice kerščena. Nobena sila nama ne sme vzeti belega, lepega oblačila kerstne nedolžnosti, da Gospod na svatbo pridši na nama svatovskega oblačila ne pogrēši in naju ne pahne, kakor unega evangelijskega gosta, v zunajno temo. O sterpi — ljubček mojega serca! Po tem kratkem terpljenji te čaka večno veselje! Terpi, ostani stanoviten, in nosil boš v nebesih večno oblačilo nedolžnosti in zmagovavno palmo“. Ohranimo in varujmo tudi mi oblačilo nedolžnosti, saj gre za neskončno večnost, in to je nar imenitnejše! — Oblačilo kerstne nedolžnosti je tudi slednjič:

4) oblačilo naj rahlejše. Rahle so cvetlice, ki lepo na travniku cvetó, rahla je ajda, po kateri ljube čbelice šumē, rahla je obleka, katero nosijo žlahtne gospē. Potegne kak prevroč ali prehladen vetrič, pade slana in roža osuta, ajda poparjena leži; šterkne nekaj luže, se prime nekaj praha ali smole, in obleka je umazana, rahle so lepe žlahtne reči; pa še rahlejše je oblačilo kerstne nedolžnosti: le en sam smerten greh, in to oblačilo je zgubljeno: „Drage reči nosimo v rahlih posodah“, pravi sv. Pavl. In kako lahko človek v greh zabrede! V greh ga vleče lastno meso, v greh vabi hudobni svēt, v greh ga zapeljuje satan sam, ki okoli hodi kakor rujoveč lev, in išče, koga bi požerl. Zatoraj opominja Jezus Kristus: „Čujte in molite“!

Čujte nad svojim mesom, v katerem se rade vzdigujejo prevzetne, nečiste, sovražne in lažnjive mišli; čujte nad svetom, ki vas z besedo in djanjem vabi v grehe vsake sorte; čujte nad hudičem, ki v vašem sercu budi hudobne misli in

si najema pomagavcov, ki bi vas zmotili. Zatoraj čujte, pa tudi molite! Daniel je prebival na Babilonskem med neverci, med molikovavci, zraven je bil v veliki časti in obilnem bogastvu, z vsem tim ga je obilno obdaroval kralj Nabuhodonozor. Od vseh strani toraj je bil v nevarnosti, v greh pasti in zgubiti oblačilo nedolžnosti. Kako pa se je obvaroval te zgube. Sv. pismo pripoveduje od njega: „Vsak dan je trikrat goreče molil; obrnil se je proti obljubljeni deželi, kjer je stal Jeruzalem in bil Gospodov tempel. Odperl je svoje okna, pokleknil in molil iz globočine svojega serca. Bog mu pa je dal modrosti in moči, da se je zvesto ovaroval vsakega greha, in v lepi nedolžnosti služil pravemu svojemu Bogu. Zatoraj molimo tudi mi, molimo posebno goreče besede sv. Očenaša: „Ne pelji nas v skušnjava, temuč reši nas od hudega!“ In res! Bog vsegamogočni bo dal tudi nam modrosti in moči, da skušnjava premagamo, greha se ovarujemo in lepo in čisto ohranimo rahlo oblačilo kerstne nedolžnosti!

S k l e p.

O vandaljskem preganjanju v Afriki je dobil nek Elpidofor od kralja Hunerika povelje, naj kristjane lovi in terpinči. Ta Elpidofor se je pred sam k pravi veri spoznal, pri sv. kerstu mu pa je bil nek diakon Murita za botra. Ta Murita, zdaj že častit starček, se med veliko trumo preganjanih duhovnov tudi pred Elpidofora pripelje. Elpidofor, ves poln sovražtva in grozovitnosti, hudo razsaja nad pravoverniki. Murita pa na tihem potegne na dan kerstno oblačilo, katero je kot boter po stari navadi lepo hranil. To kerstno oblačilo pred seboj razgerne in Elpidofora takole nagovarja: „Glej! tukaj svoje kerstno oblačilo, ti suženj laži. To svatovsko oblačilo te bo enkrat tožilo pred večnim sodnikom, ki te bo pahnil v globočino večnega brezdna. Gotovo se boš, nesrečnik! all prepozno kesal, da si sam to čisto oblačilo svatovsko od sebe vergel, in namesto njega oblačilo sramote in prekletstva oblekel!“ Elpidofor je na sodnem stolu obledel, si ni upal odgovoriti, pa vendar terdovraten je ostal. Priserčni bratje in sestre moje! tudi mi smo pri sv. kerstu prejeli belo oblačilo nedolžnosti, oblačilo naj lepše, oblačilo naj dražje, oblačilo

naj imenitnejše, oblačilo naj rahlejše. Kaka je z nami, ali to oblačilo še nosimo čisto in belo; ali nas bo pred sodnim stolom zagovarjalo ali tožilo? — Pod tvojo pomoč in tvojo varstvo pribežimo, o Marija; o mati nedolžna prosi za nas in pomagaj nam, da oblačilo kerstne nedolžnosti čisto in lepo ohranimo, in ga brez vsega madeža prinesemo pred sodni stol našega Gospoda Jezusa Kristusa, in tako imamo večno življenje! Amen.

Nastopivni góvor.

(Od sprotnih dolžnost fajmoštra in farmanov; gov. A. P.)

„Stopil je v čolnič, ter se je prepeljal in je prišel v svoje mesto“. Mat. 9, 1.

V v o d.

„Prišel je v svoje mesto“ — to nam pravi današnje sv. evangelje od Jezusa, ki je zato na svet prišel, da bi po Njem najpervo judje, potem pa vsi ljudje pravega Boga spoznali, mu služili in se zveličali. Ali veliko veliko ljudi je Njegove nauke zaničevalo, terdovratnih ostalo in se pogubilo. In zavolj tega se je Jezusu, nar boljšemu učniku, tako užalilo, da, ko je enkrat mesto Jeruzalem ugledal, se je zjokal nad njim. Ravno tako se je nekdam godilo sv. Karolu Boromeju. Ko je namreč svojo škofijo v Milanu nastopil, mu je vse naproti hitelo, vse se veselilo in od veselja ukalo, vse mu srečo vošilo: on pa se je zjokal. Zakaj? Zató ker je dobro spoznal, kako težavna je služba duhovnega pastirja; ker je živo spoznal, kar nek velik cerkven učenik pravi: „Duše prav voditi je umetnost čez vse umetnosti“. Ako to spremislím, mi povejte, ljubi moji! kako bi ne skerbelo tudi mene? kako bi me ne skerbelo, ako spremislím težavnost duhovnega pastirstva ali dušne voditve? ako spremislím odgovor, ki me za vaše duše čaka — po ojstri, slovesni prisegi, s katero sem vas v svojo duhovno skerb prevzel, in se zavezal spolnovati dolžnosti fajmoštra do vas. In zdaj — kaj hočem drugega storiti, kakor da pri Tistem pomoči iščem, kateri nam edini v vseh okoljšinah pomagati

zamore! Preden začnem, hočemo toraj vsi skupej — pastir s svojo čedo — poklekniti in iz serca prositi, rekoč:

„Pridi sv. Duh! razsvetli serca svojih vernih, in vnemi v njih ogenj svoje ljubezni. Glej, o Gospod! tukaj so, ktere si mi izročil! Ne glej moje pregrešnosti in nevrednosti, temuč potrebe teh s Tvojo kervjo odkupljenih duš! Daj mi pravo modrost, učiti in voditi jih prav po Tvoji sveti volji! Daj mi pravo ljubezen, da bom vnet od sv. ljubezni tudi v njih sercih jo užgati zamogel! Daj mi pa tudi pravo serčnost, da bom neprestrašen resnico učil, in se po pravici nobene človeške zamere ne bal! Daj mi, Gospod! vse, kar Ti veš, da v svoje in njih zveličanje potrebujem! In takó začnem v Tvojem imenu“.

R a z l a g a.

Preljubi moji farmani! Da bote vsaj nekoliko spoznali, kako težavne da so moje dolžnosti do vas in pa tudi vaše dolžnosti do mene kot vašega duhovnega pastirja, vam danes od obedvojnih spregovorim. Po previdnosti božji in sprejetem pooblastenju našega milostljivega škofa stopim pred vas kot vaš duhovni učenik, kot vaš dušni zdravnik, in kot srednik med vami in Bogom.

1. Kot vaš učenik imam dolžnost in pravico vas učiti vsega, kar je v vašo pravo srečo, v vaše zveličanje potrebnega in koristnega. Kako težavno je to učenje, lahko spoznate, ako spremislite slabost in okornost človeškega uma, in pa nasprotno prizadevanje peklenskega duha. Sami veste, kako težko se marsikterega človeka nauk prime, in kako rado se zgodí, da se marsikteri človek potrebnemu podučanju še sam umika in odteguje. Zraven tega si pa tudi peklenski duh vse prizadeva, ljudi od potrebnega podučanja odvracati, da jih ložeje preslepi in v pogubljenje pripravi; česar pa sam ne more, to dela po spačenih ljudeh, ki so njegovi pomagavci. Tako je kralj Nabuhodonozor prepovedal moliti pravega Boga; kralj Antijoh je odvracal Jude od spolnovanja božje postave; cesar Dioklecijan je ukazal svetopisemske bukve v ogenj vreči; Julijan odpadnik je šole zapiral in zatiral; Mahomed se je

vsemu znanju nasproti stavl. Zakaj? Zato ker so bili pomagavci hudičevi; zato ker so hotli keršansko vero zatreti, in v svojem oslepljenju ljudi od Boga in od večnega zveličanja odverniti. Kjer namreč božjega spoznanja ni, tam se pekel veselí. Tega pa vam ne govorim, kakor bi mislil, da pri vas pravega božjega spoznanja ni; znana gorečnost mojega gospoda sprednika mi pričuje in upanje dela, da pri vas pravega podučanja ne manjka. To vam govorim le zato, da nekoliko spoznate težave in zadržke, ki se duhovnemu učniku nasproti stavijo, da iz tega še bolj spoznate potrebnost keršanskega podučanja, da ga bote s toliko večim veseljem sprejemali, in da se ne bote ne kaki zloznosti ali lenobi, ne drugim malovrednim zadržkom, ne zmotnjavam hudega duha odverniti dajali poslušati božjo besedo, v svojo lastno nesrečo. Ako bi božjo besedo zaničevali, bi ne zaničevali le mene kot svojega duhovnega učenika in namestnika Kristusovega, temuč s tem bi zaničevali Kristusa samega, ki je rekel: „Kdor vas posluša, mene posluša; kdor vas zaničuje, mene zaničuje“. Kakor je torej moja dolžnost, vas učiti — ravno tako je pa vaša dolžnost, me zvesto in pridno poslušati. Zatorej, keršanski starši! pošiljajte skerbno svoje otroke, gospodarji in gospodinje svojo družino k pridigam in keršanskim naukom, kakor tudi k potrebnemu spraševanju; dajajte jim pa v tem tudi sami dober izgled in jih o času, zlasti ob nedeljah in praznikih tudi sami sprašujte in podučujte. S tem bote pred Bogom spolnovali svojo dolžnost, s tem pa tudi meni trud in težavo učenja polajševali.

2. Kot vaš dušni zdravnik imam dolžnost in pravico, ne le na prižnici, ampak tudi v spovednici, ne le v cerkvi, ampak tudi doma, in kjerkoli priliko ali priložnost najdem, po potrebi in okoljšinah vas svariti in opominjati, od hudega, to je od greha vaš odvracati in k dobremu napeljevati, vaše duše čistiti, zdraviti in boljšati, ter za nebeško kraljestvo pripravljati. „Kakor trobenta povzdigni svoj glas, in oznanuj mojemu ljudstvu njegove pregrehe“ — tako mi po sv. pismu Gospod sam zapové. In sv. apostelj Pavl mi pravi: „Uči,

svari, opominjaj, prepričaj v vsi poterpežljivosti — bodi si priložno ali nepriložno“. Zoper greh moram in hočem torej obračati vso svojo moč, ker bom od tega Bogu tudi odgovor dajal. Grehi zročnega ljudstva so namreč tudi duhovnemu pastirju prilastjeni, ako se jim z vso močjo in skerbjo nasproti ne stavi. Neskerbnosti duhovnega pastirja se hudič veseli. Kakor je pa vse to moja dolžnost, je pa nasproti vaša dolžnost, me za svojega dušnega zdravnika, za svojega duhovnega očeta spoznati, in mi pokorščino skazovati zavolj Boga. Zato mi pa tudi, kakor sami veste, nikakor za hudo jemati ne smete, ako bi primoran bil, bodi si očitno ali posamezi, vas svariti, ker — kedar je potrebno — k temu dolžnost in pravico imam — iz skerbí za vaše zveličanje. Ravno tako sami veste, da tudi narboljši zdravnik pomagati ne more, ako mu bolnik svoje bolezni natanko ne razodene in ako ga potem natanko ne uboga; takó tudi dušni zdravnik ali spovednik grešniku k poboljšanju in zveličanju pomagati ne more, ako se mu zaupljivo, čisto in odkritoserčno ne razodene, in ako se po njegovem svétu in nauku zvesto ne ravná. Kakor se pa dobre ovce ne ptujih, ampak svojih pastirjev deržé, je pa po volji katoliške cerkve tudi moja želja, da bote k božji službi najrajši v domači fari hodili in sv. zakramente najrajši tudi tukaj v svoji fari prejemali; kolikor rajši bote zlasti k spovedi prišli, toliko ljubši bo meni in toliko boljši za vas. Imejte pa tudi skerb za bolnike, da bodo vselej lepo pripravljeni in do časa svete zakramente prejemali, ter potrebno in narboljšo pomoč zadobili v svoje dušno in telesno zdravje. Sploh pa vas opomnim na dolžnost pokorščine z besedami sv. Pavla, ki pravi: „Bodite pokorni svojim predpostavljenim, ker oni čujejo nad vašimi dušami, in bodo od vas odgovor dajali. Da z veseljem to storé in ne z žalostjo, ker bi to za vas ne bilo dobro“! Obernem se k vam vsem* s serčnim opominom, da mi združeno pomagata zatirati pregrehe, povišati božjo čast in vaše lastno zveličanje. Rečem vam z besedami učenika in preroka Mojzesa: „Kdor je Gospodov, se k meni pridruži!“ derži z menoj! Očetje in matere! gospodarji in gospodinje! vas najprvo še posebno ogovorím: imejte pravo, keršansko skerb za svoje otroke, posle in vse svoje

podložne, ker tudi vi bote za nje Bogu odgovor dajali; imejte jih torej v svetem, pravičnem strahu, odvracujte jih od vsake grešne priložnosti, napeljujte jih k molitvi, k pridnemu opravljanju božje službe, k večkratni spovedi, k pravi ljubezni do Boga in do bližnjega; pred vsem pa jim v vseh rečeh sami dajajte lep izgled, pa tudi vsak dan za nje molite in prosite Boga, naj vaš trud in vaše prizadevanje požegna. Sploh pa se zanesem, da mi ne bote žalosti in britkosti delali, da mi bote velikoveč polajšali spolnovanje mojih težavnih dolžnost, trud in skerb za vaše duše. Z zaupanjem do vas, ljubi moji! z zaupanjem, da se radi voditi in vižati daste, sem k vam prišel; nikar da bi v tem goljfan bil! Ako bi pa v tem goljfan bil, bi bilo to žalostno za-me, še bolj žalostno pa potem za vas!

3. Duhovni pastir je pa tudi srednik med ljudstvom in Bogom. Kot vaš srednik vas bom v spominu imel v svojih molitvah in pri daritvi sv. maše, in po volji katoliške cerkve ob nedeljah in zapovedanih praznikih za vas, svoje farmane, najsvetejšo daritev opravljal, kot vaš srednik grešnikom spreobrnjenja, dobrim stanovitnosti, žalostnim tolažbe, vernim dušam v vicah mirú in pokoja, vsem živim in mrtvim potrebne milosti in pomoči od Boga prosil. Kakor je pa to moja dolžnost, je pa vaša dolžnost, tudi za-me moliti. Zató se je sv. Pavl, veliki apostelj sam, vernim v molitev priporočal, pa tudi vsem sploh zaterdil, da so dolžni za svoje više, za duhovske in deželske gosposke moliti. Zató se tudi jez vam posebno v molitev priporočim, da bi vse svoje dolžnosti prav spolnovati, vas vse po vaših potrebah prav vižati, pa tudi sam v vseh rečeh tako ravnati in živeti zamogel, da po besedah sv. Pavla, ko imam druge učiti, sam zaveržen ne bom. Združeni prosimo Boga, naj naš trud, naše prizadevanje milostljivo požegna, ker brez njegove pomoči ne morem jaz in ne morete vi nič opraviti, nič storiti ne v svoje, ne v drugih zveličanje.

S k l e p.

Zatoraj, o Gospod! Te združeni prosimo precej dans k začetku, da nam vso potrebno milost in pomoč dodeli

v spolnovanju naših dolžnost! Marija, brez madeža spočeta, prečista devica! ti nam bodi vsem pri Bogu mogočna besednica in usmiljena pomočnica v vseh naših potrebah! Zlasti pa meni še to posebno milost in gnado sprosi, da bom enkrat poln tolažbe in veselja reči zamogel: „Gospod! tukaj so vsi, ktere si mi bil zročil; glej, nobenega zmed njih nisem zgubil“. Potem blagor vam, in blagor meni! Naj se zgodi! Amen.

Novi čar.

* Iz Celovca. Komedija, ki se na Talijanskem igra, bo imela tri dele. Perva dva dela sta pri kraju: prvi del, ki je puntarjem v roko spravil Lombardijo, je svoj konec imel v Villafranki; drugi del se je ravnokar končal v Kapuvi in Ankoni, ter je Parmo, Modeno in Toskano, dalej Napoljsko in velik kos Rimskega pridjal prvemu ropu; tretji del se bo tudi o priložnem času pričel in tu pojde za Beneško, južni Tirol, Dalmacijo in Istrijansko, kajti roparjem in puntarjem po glavi roji čudna misel o Italii uniti: vse, kar govori laški jezik, naj se združi v eno deželo. — Dozdaj je šlo igravcom vse dobro in srečno. Res je, da je nedolžna kri curkoma tekla, da je tavžent in tavžent vdov in sirot več na svetu, da je sveta pravica z nogami potaptana, in sv. vera zasramovana in preganjana, da je sto in sto poštenih in pravičnih ljudi iz domačije pregnanih alj v tamno ječo zapertih. Res je, da krivica in hudoba na vse usta vpije v nebesa za maščevanje. Pa kaj je takim ljudem, ki zdaj po Laškem zvonec nosijo, mar za vse te in enake malenkosti! Kdor nima trohice vesti, alj poštenja alj vere, tega ni več ne sram ne strah; da le gre srečno spod rok, in vse je prav in dobro in lepo. Res je v prvem in drugem delu te komedije igravcom lepo po volji šlo vse, po čemur jih je hudoba gnala — imajo v obilni meri, za nje res vesela komedija. Pa kaj bo v tretjem delu? Alj se ne bo komedija sprevergla in bode v tretjem delu končala kot žalostna igra alj tragedija. Zakaj da kej Garibaldi ne plane nad Rim in iz Vatikana ne oklicuje italijanskega kraljestva? Zakaj da kej ne pelje svoje derhali proti severju, da oprostí Beneško, ki še pod ptujim jarmom zdihuje? Vse to je očitno in večkrat obljubil in oklical. Zakaj da kej ravno zdaj v svoji naj večí sreči in slavi naenkrat obstoji in se druži s Kavurom, ktereга je ravno kar očitno smirjal? Zakaj da kej Napoleon — prav tiho na ušesa: duša in serce vseh teh nesreč in prekucij — zakaj da kej Napoleon več in več francoske armade v Rim pošilja, drugo armado na Savojski meji postavlja, in tudi po Dunajskih pokrajinah: v Černi

gori, Hercegovini, Bosni, Srbiji in Bulgariji, ja clo v Siriji šunta iz punta in meša? — Rim in Varšava ste Napoleoni, Kavurju in Garibaldiju hud tern v peti; protite jim njih peklenske kvarte zmešati. V Rimu je spregovoril sv. Oče papež, križani Pij IX., krepko in moško besedo, in vse katoliške vladarje resno in terdo opomnil in sklical, naj pridejo branit pravico in vero. V Varšavi se pa snidejo te dni cesarji in kralji, naj se posvetujejo in sklenejo, kaj početi, da se spet verne stari mir in pokoj, sveta vera in pravica. To rovarjem in roparjem po Talijanskem, pa tudi drugod, ni po volji, zatoraj tudi oni snujejo in kujejo, da se jim ljuba pličica, ki jo že v roci deržijo, ne zmuzi spet izmed perstov. Bog razsveti vse poštene in pravične vladarje, naj sklenejo in počnejo, kar je prav in dobro. Mi pa tudi v ta namen goreče Boga prosimo, zraven pa terdno in zvesto zaupajmo na našega presvitlega cesarja Franca Jožefa. Ako se Avstrija proti zunaj sprjazni in združi, kakor je od nekdaj bilo, in se znotraj osnuje in vravna, kakor je vsem narodom in deželam v prid in srečo — oj! potem ni nam se bati nikogar! Avstrija v prijateljski zvezi z Rusijo in Nemčijo užuga in v prah pomandra vso Francosko, Talijansko — peklensko derhal. Avstrija, znotraj osnovana in vravnana po nasvetu državnih svetovavcov, bode tudi doma ljubljena in visoko štimana, bogata in slavna. Vsi narodi bojo dobili svoje svete pravice, bojo se razvijali in cveteli, Avstrija — domovina vseh teh srečnih in omikanih narodov, bode pa tudi srečna in nepremagljiva. Tudi mi Slovenci dobimo svoje svete pravice: dobimo svoj domači jezik v šole in kancije, dobimo uradnike, ki naš jezik znajo in ljubijo, dobimo postave v razumljivem, domačem jeziku, kratko: vsi dobimo po naših krajinah tako, kakor imajo bolj srečni Nemci po svojih že od nekdaj. In veste ljubi Slovenci, komu se bomo dolžni zahvaljevati za tolike pravice in dobrote? Najprej presvitlemu cesarju Francu Jožefu, ki je enakopravnost oznanil vsem narodom avstrijske carevine, in potem premilostljivemu škofu Djakovarskemu Jurju Strossmayerju, ki so v državnem svetovavstvu svoje zgovorne usta odperli za nas uboge, od naših svetovavcov večidel pozabljene in zapuščene Slovence. „Ne morem pa drugače — so rekli slavni škof — da bi pri tej priliki gospodu ministru nauka in bogačastja ne priporočil posebno Slovencev. Slovenci so kaj izversten narod; brez posebne podpore so svoj jezik lepo omikali; oni so vredni, da se ministerstvo kar je moč na nje ozira; iskreno jih tedaj priporočujem in tako tudi Slované isterske in dalmatinske, da se njihovim jezikom pomaga k dostojnemu razvitku.“ Tako iskreno so govorili prem. škof Strossmayer za nas Slovence. Vsem Slovencom so toraj Slovenci na Dunaju lepo vstregli in se pri vseh velike hvale zaslužili, da so se takemu škofu ponižno poklonili in serčno zahvalili. Pa še tudi pri tej priložnosti so jim kaj imenitno in veselo novico

naznanili, da mislijo na noge spraviti jugoslovenske akademijo in jugoslovenski slovar. Presvitli cesar Franc Jožef in premil. škof Strossmayer sta naša nada in upanje. Po vseh slovenskih pokrajinah naj se od ene meje do druge razlega: Živio, živio, živio!

* Iz Libelič 21. septembra. T. M. V slednjem listu Tvojem, ljubi Slovenski prijatelj! Ti je, kakor sem čital, nek pisatelj iz Celovca naznanil, da so naš prezvišeni knezoškof Valentin birmovali in duhovne posvetbe imeli po tistih dekanijah svoje škofije, koje so nekdanj spadale pod Lavantinsko škofijo. Dolnidravberžko dekanijo so premilostljivi knezoškof najposlej obiskali — 1. septembra — in sicer le na dveh mestih, namreč v Dolnidravbergi, kjer je proštnija in dekanija, in v Labodu.

Že je bilo rumenzlato sonce v veličastni blišavi svoji čez hribe in doline priplavalo, ves terg Dolnidravberški je spremenjen v rajski vert, šolarčki, lepo čedno oblečeni, v rajdah stojijo, po tergu se giblje velika množica ljudi, ne samo kmečkih, ampak celo takih se je vidilo, ki se izmed drugih kot svila od hodnika razločujejo; vendar oči vseh so le proti tistemu kraju obrnjene, iz katerega bi imeli nek sloveč gospod se pripeljati, katerih vsi enako željno pričakujemo. Bum, bum, bum, začno topovi naenkrat grometi, da se Drava peni; prek nje se pa peljejo po mostu že tako zaželjeni prečastiti knezoškof, kateremu so se bili v. č. g. proš in dekan M. K. naproti peljali. Teržani so pa tudi, kar le mogoče, storili, naj bi svojega novega višipastirja spodobno sprijeli. Postavili so bili čež cesto tri iz vejic in z cveticami in venci okinčane obloke s pomenljivimi napisi. Ko se prezvišeni knezoškof v terg pripeljejo in iz kočije stopijo, se jim bližate dve šolarici, belo praznično oblečene, imele ste v rokah lepe vence in ste knezoškofa nagovorile. Bili so serčno ginjeni tako, da skoraj govoriti niso mogli. Potem smo jih spremljali na ravnost v farno cerkvo, pred katero je zopet kaj lep in umetno napravljen oblok stal s napisom: „Hodie huic domui salus facta.“ Po dokončanih molitvah se podajo knezoškof v proštnijo. Že smo zbrani v veliki sobani, kar stopijo premili knezoškof k nam, vsakemu posebej roko podajo, se ljubeznivo nasmejijo in slehernega nekaj, ne kot knez, timveč kot priljuden prijatelj pobarajo. Zares rajski čut, s tako imenitnim gospodom brez trepeteža govoriti! Nato se začno duhovne pastirske posvetbe, naj bi znanprej v celi škofiji v vseh duhovnih opravilih ne različnost, marveč popolnoma enakost bila in se tako srečno in uspešno pastirovalo. Brez dvoma bodo prečastiti knezoškof svoji duhovščini jako močno ustregli, ker jih je volja, na težavne fare po gorovjih duhovne prihodnič le za nekoliko časa pošiljati. O koliko duhovnov mora ves čas svojega življenja po pečevju pastirovati, ne odprejo se jim vrata usmiljenja, naj še tako pogosto na-nj terkajo in že komej dihajo. Ni čuda torej, če nekateri duhovni po gorovji v stranpotice zabredejo in pravega pota

zgrešijo; zakaj ker so jim vrata rešitve do smerti zaperte, se v njih nezadovoljnost in nemir zbudita, ktereга si na vse viže potolažiti prizadevajo; včasih pa tudi taki zapuščenci od prevelikega žalovanja ob pamet pridejo, ker jim pomankuje dobrovoljne in omikane tovaršije, ki bi jim glavo razvedrila in tužno pobito serce razveselila. Priserčna hvala torej našemu premilemu knezoškofu, ki tako očetovski za svoje duhovne skerbijo. Po kosilu je bila šolska skušnja, šolarji so se tako serčno odrezovali, da jih je bilo veselje poslušati: Le to se je jasno kazalo, da po naših slovenskih šolah zvon preveč bije na nemško plat.

Drugi den — angelsko nedeljo — so knezoškof birmovali; pridigo so imeli č. g. viši šolski ogleda, dr. Milar, tako mično, da so se vsem prikupili. Pri obedu je bilo veliko duhovnov iz Lavantinske škofije, med njimi tudi v. č. g. stoljni dekan K. A. in viši šolski ogleda č. g. dr. J. V., ki so bili prišli vsi, prečastitemu knezoškofu se poklonit. Knezoškof so bili prav dobre volje, ter so marsikaj šaljivega povedali. V. č. g. prošt in dekan so tudi h kosilu verlega šolnika M. S. povabili. Knezoškof ga smejaše pabarajo: No šolnik! kaj se vam zdi, kateri izmed viših šolskih ogledov so naj ostreji bili? Šolnik ves serčen odgovori: Njih milost. Mili knezoškof, ki so nekđaj res lavantinski viši šolski ogleda bili, se pa tako ljubeznivo smejijo in ž Njim vsa v. č. tovaršija, da posmehovanja ni bilo skoraj ne konca ne kraja.

Pondeljek — 3. septembra — so se prečastiti knezoškof v 1/2 8 zjutrej v Labod pripeljali. Tudi Labodčani so Jih prav slovesno sprejeli. O začetku Labodčke fare je stal prek ceste veličasten in krasen oblok; ko se pa knezoškof že farni cerkvi bližajo, Jih možnarji od dveh strani — tudi v Libelički fari na Dravnem bregu — v lepem verstenji pozdravljajo. Pred sv. birmo so knezoškof sv. mešo z blagoslovom imeli, po sv. meši pa pridigovali; beseda Jim je tekla tako gladko in ljubeznivo, da nisem še nikoli tako slišal. Lepo so pozdravili zbrano množico, ter jo priporočili v varstvo pr. D. M., ktere podoba brezmadežnega spočetja na oltarji stoji, ki je tudi predmet Njih priserčnega ogovora bila. Le škoda, da je beseda samo nemška bila, kajti je čez polovico Slovincov bilo, veselili so se, slišati svojega novega višipastirja v maternem jeziku božjo besedo oznanovati, zlasti, ker je ljudem znano bilo, da so knezoškof v Pliberci nemski in slovenski pridigovali. Tudi tú so pri obedu prav dobrovoljni bili in mična glasba je celo v. č. tovaršijo razveselovala. Po šolski skušnji so se knezoškof podali v kaj krasno ozališani terg v cerkev. Drugi den — 4. septembra — pa so Labod ob 7. zjutrej zapustili, ter se spet domu v Celovec vernili. Bog Jim daj še veliko veliko let ljubega zdravja, da bi tudi še v naš kraj priti blagovolili.

* Od južne železnice. — Kaj je li res Bog svoje ljudstvo zapustil, da se morajo od vséh krajev le žalostni glasovi slišati, in ni nikogar, ki bi pobite serca potolažil? Ah! ne obupajmo, dragi

keršanski sobratje! naš veliki Bog še vedno živi, in še ga ni nihče s prestolja sunil, in vsô, kar on stori ali dopusti, prav naredi. Kjer je narveča sila, ondi je roka mila. — Kar se od Libanona in nježnih ravnin sliši, nas opominja besed prvih časov „sanguis martirum, est semen christianorum“, in nam daje priložnost, za pravice voljo preganjanim svojo ljubezen v djanju skazovati, in se poskušati za sveto reč. Glej pastirski list preizvišenega škofa in kneza Antona Martina, ki ga čč. bravcom „slov. Prijatla“ podam. „Kaj bi vam, pišejo premil. lavantinski škof, dobrega povedal, predraže moje ovčice, ker od vseh krajev le žalostne glase čujemo, kako strašno se vernim kristjanom po ptujih krajih godí. Dopolnijo se kristjanom, našim bratom, mile besede Jezusove: „Na sveti bote britkosti imeli; ali zaupajte, jaz sem svet premagal“. Turki v jutrovih krajih zastarani sovražniki kristjanov, in pa neverci, ljudje, ki nimajo vere, nimajo Boga, si naše dni v roko segajo, sveto cerkev božjo, nevesto Jezusovo preganjati in pokončati; to de le terdno zaupajmo, kajti je vse peklenske moči ne bojo zmagale. Pa tudi mi ne smemo rok križem deržati, ampak pomagajmo, kolikor zamoremo, vsaki po svoji moči, z milimi darovami, pa tudi z stanovitno molitvijo.

Čujte, kaj strašnega se je v jutrovih krajih kristjanom pripetilo! Po planinah imenitne gore Libanon živijo mirni kristjani Maroniti po imenu, pridni kakti bučelice in pa koti mravlje pohlevni. Imeli so lepe cerkve, dobre šole in sloveče samostane. Bila je njihova dežela prijazna in lepa kakti božji vert. Krog Maronitov pa bivajo divji Druzi, neverško, ljuto ljudstvo, ktero keršanske Maronite od starih časov zavoljo svete vere kervavo čerti, in jih z silo napada, ropa, jim škoduje, kedar in pa kakor le more.

Ravno o binkoštih tega leta se je strašen ogenj kervavega boja med divjimi Druzi in katolškimi Maroniti vnel, kakoršnega ni bilo v naših časih slišati. Nenadoma so divjaki kakti kervoželjni volki mirne Kristjane z orožjem napadli, može posekali in postrelili, žene in deco deloma pomorili, deloma v sužnost odgnali; niso prizanesli nosečim ženam, ne dojencom na persih; požgali hrame, cerkve in šole; in kar niso razbojniki odnesli, je strašin ogenj vpepelil. Prijazne zeliša so zdaj žalostne pogoriša, rodovito polje pušava. Ni slišati milega zvona po hribih, ni čuti po dolinah veselega petja. Kar je kristjanov kervavemu meču in ognju vbežalo, se po berlogih in visokih planinah potikajo, lačni in žejni brez strehe in oblačila. Glad in bolezní jih hočeta ukončati, ako jim dobri ljudje hitro v pomoč ne pridejo.

Kakor pa sovražni ogenj, če ustane, po navadi tudi sosede vneme, in kamor ga veter potegne, vse požiga in posmodí, tako je tudi ljuti serd neverne Turke po bližnih mestih zgrabil, da so nad uboge kristjane mahnili in jih skupej 20000 poklali; med njimi veliko duhovnikov in učenikov. Ne le po gori Libanon, tudi po Damaški, Saidi in drugih mestih ležijo merličí za cestami in stezami, po ulicah

in vertih; clo vodnjaki so z mertvimi trupli nadevani; in ni pogreb-
nikov, ki bi vse pokopali; divji zverini in pa roparskim pticam so
razkosani udje kristjanov v živež, ki jih tergajo in žrejo. Bati se je
grozovitih kužnih bolezni in morij, če se ne bojo hitro mertvi pokopali.

Bilo bi kamen naše serce, katero bi se ne usmilo in ne pomaga-
lo hitro po svoji zmožnosti. Saj ne vemo, kaj tudi nas čaka; to
pa dobro vemo, da bomo usmiljenje našli, ako usmiljenje
skažemo.

Več od 6 tavžent sirot in vdovic v tistih krajih nima očeta,
nima matere, in nas prosi, de jim pomagamo; Kristus nam pa obljubi,
de kar jim storimo, Jezusu samemu storimo; on hoče biti nam plač-
nik. Radi bi spet svoje požgane cerkvice postavili, de bi se sveta
maša služila, radi napravili potrebne šole za otroke; pa potrebnih
stroškov ni; postaviti želijo hleve in delati polje, pa jim je ljuba ži-
vina poklana ali pa odgnana, brez ktere kmetovati ne morejo. In če
vinogradi puše, njive pa celine ostanejo, hoče lakota ostanke krist-
janov pobrati, kateri so moriji grozovitnih Turkov ubežali.

Zaupam, de se vam ne bom zameril, ako priserčno te uboge
sirote Vašemu usmiljenju priporočim. Vložite, kolikor premorete,
naj si bo v dnarjih, ali v drugih rečeh, kakor Vam bojo Vaši častiti
duhovski pastirji naročili. Vsaki darek bo hvaležno sprejet in reve-
žem v juterne kraje poslan. Dober Bog, kateri usmiljenje ljubi, on
dobri Oče, kteremu naj bolj dopade, ako si verni kakor bratje in
sestre lepo pomagajo, hoče tudi nam pomagati in nam stotero pover-
niti. Oh, saj smo tudi mi potrebni v sedajnih žalostnih in nevarnih
časih sosebne božje pomoči.

Božja pomoč vselej pri nas ostani“.

V Šmarji so verli starček častni korar F. Feichtinger pri
podružni cerkvi sv. Roka na 17. nedeljo po binškoštih zlato mešo prav
slovezno obhajali. — Našega in vašega škofa pa ni bilo zraven, kakor se
je govorilo. Ampak naš knezoškof so ta dan pri sinovih sv. Vincenca
Pavljana v Celju božjo službo opravljali. Gospodje Lacaristi so celo
osmino po dva nagovora na dan imeli, ljudstva je bilo toliko, da se
je komaj vsem željam ustreglo. Imenovani teden v pondeljek zapo-
čete so bile tudi v Gradcu duhovne vaje, in na tak način je cela
Štajerska v duhu ponovljena. „Zlati dan v štajerski Šmarji, katerega smo
se že dolgo veselili in ga željno pričakovali, smo obhajali 23. kimovca
t. l. o drugi ali zlati maši vis. čast. serčno ljubljeniga gospoda Fer-
dinanda Feichtingerja, častniga korarja, duh. svetovavca, dekana,
dosluženega šolskega ogleada v Šmarji i. t. d. Gosp. zlatomašnik so
bili rojeni v krajnski Višnji gori (Weichselburg) 8. mal. serp. 1784.
mašnik posvečeni 22. kim. 1810. Bili so neutrudljiv delavec v vino-
gradu Gospodovim, od l. 1810 do 1812 kaplan v Vitanji, 1812—1814
pri sv. Križu poleg Slavivne, 1814—1815 župnjiski namestnik v
Rogatecu, 1815—1821 podžupnik pri svetem Petru pot Svetimi

gorami, 1821—1826 vikari v Celji, 1826—1834župnik na Ponikvi in od l. 1834 dekan v Šmarji. Kako goreče, izverstno in slavno so se v svojim petdesetletnim duhovskim življenji obnašali, zadosti spričuje, de so častni korar lavantinske škofije poslavljeni.

Ne mislim občno spoštovanega g. zlatomašnika žaliti, če a) njihovih dobrót do svoje rodbine opomnim, z med katere so dva mašnika na svoje stroške odgojili; b) njih šolskih zaslug; le malo šol je bilo v dekaniji o njihovim nastopu, in zdaj fare ni, de bi vredene šole ne imela; pa ne samo do otrók tudi pri vsaki priložnosti in potrebi so bili usmiljeni podpornik; c) njihove zadovoljnosti, ljubeznjivosti, gostoljubnosti itd. Zato so pa tudi v časti in ljubesni pri vseh, ki njihovo dobro, očetovsko serce poznajo; to sè je očitno tudi pri njihovi zlati maši razodevalo.

Že predvečer jih je mnogo gospodov počastilo, in šolski učitelj z naslednjimi besedami sprejel:

1. Canonico honorarlo, DeCano SaMariae IVbILato;
2. FerdinanDe FelChtlnger! seCVNDItlas CeLebrans,
3. BeneDIC tVIs beneDICTIone De CoeLIs!
4. Nal GospoD TI Mnoge Leta
VenC Iz zaLlh rožIC spLeta!
5. Častl, Dobrot In sreČe
TI žeLIMo Vsl goreČe.

Drugi dan je od blizo in dalječ ljudstva privrelo na prijazni hribček sv. Roka, kjer je sloveča božja pot nad Šmarjo, da je bilo gnetje, da se je vse terlo, in vender je moglo nad dve tretjini ljudi odzunaj ostati. Z ginljivo radostjo smo ob 10. uri med slovesnim streljanjem in veselim trijančenjem spremljali ljubljenega očeta gosp. zlatomašnika v korarski obleki, v desnici s križno palico, na kateri se je zlatomašnikov lepi venec lesketal, v slovesni procesii obilno zbranih mašnikov, med kterimi so bili naš ljubeznjivi, serčno ljubljeni, milostljivi gospod stolni prošt in častni korar solnograške nadškofije, Franc Fridrih, semeniški vodja in korar M. Pikel; Celjski opat, več dekanov in duhovskih svetovavcov. Med svetnimi gospodi je bilo tudi c. k. uradnikov in svetovavcov. Globoko ginjeni so v. č. gosp. petdesetletnik svojo zlato mašo peli. Kedar so pridigar slovesnosti in sreče današnjega obhajanja omenili, pa tudi povabljene svate perve nove maše, katerih nobenega danes tukaj ni, in tudi novomašnikovega venca, ki je že v prah zibnil, v misel vzeli, so jim od vseh stanov darovane duhovske cvetlice v zal venec zlate nove maše vpletene podali, naj bi ta venec, ki se imenuje: otroška ljubezen svojemu ljubljenemu očetu, — z ljubezni gorečim sercam sprejeli, kakor ga je spletla zvesta goreča ljubezen, — naj bi lepšal še dolgo njih slavno glavo, razveseljeval njih ljubeznjivo serce, slajšal njih časno življenje, enkrat se pa spremenil v njihovo zveličansko krono svetiga raja. — Tudi v imenu g. zlatomašnika so poslušavcom v lep spomin podali: Jezusa, Marijo in sv. Jožefa. K sklepu so še pridigar, vse

svate, vse rajne, sv. Očeta, svitl. cesarja, mil. knezoškofa itd. v dar prinesli in položili v kelih Jezusove sv. Rešnje kervi.

Po sv. maši smo veseli Te Deum zapeli, in po blagoslovu s sv. Rešnjim Telesom so še gosp. zlatomašnik ljudstvo močno ginjeni blagoslovili; in med slovesnim streljanjem in veselim trijančenjem vbranih zvonov smo šli s prijaznega homca sv. Roka, kjer še nikoli take slovesnosti ni bilo, in smo se vsi zadovoljni in veseli podali v duhovsko hišo. Tukaj so gospod zlatomašnik s svojo prirojeno, krog in krog znano gostoljubnostjo blizo 70 gospodov, duhovskih in deželskih v bratovski ljubezni združenih, ljubeznjivo pogostovali. Med obedjo so milostljivi stolni prošt, katerih ponižne ljubeznjivosti ne bomo pozabili, zlatomašniku, sv. Očetu, milostljivemu knezu škofu, svitlemu cesarju, pričujočim gospodam itd. zdravice napijali, učitelji in gosti so pa zgorej imenovane pesmi in tudi druge pripravne slovenske ginljivo popevali, de je bilo veselje.

Kedar smo g. zlatomašnika lepo zaprosili, de bi nam še zanaprej veliko let ljubeznjivi oče bili, in jim obljubili, da hočemo tudi mi njih zvesti sini ostati, smo še Boga lepo zahvalili in se židane volje na svoje dome podali. Današnje vesele slovesnosti pa ne bomo nikoli pozabili.

Marija Kalobje 1. kozop. 1860.

J. V. (Zgod. Dan.)

* Iz Gorice. Kakor je bilo uže zadnjič omenjeno, smo imeli kvaterni teden, od 17. do 21. septembra, duhovske vaje za duhovnike v tukajšnjem semenišču. Vodili so jih častiti O. Karl Schneeweiss iz družbe sv. Ignacija, mož ves za to. Njih spomin bo v naših persih gotovo dolgo neizbrisljiv ostal; tako lepo, milo in goreče so nam govorili, da njih besede niso prazne ostale, temuč iz serca v serce šle. Slišal sem po dokončanih eksercicijah nekega naših duhovnikov reči: „Ako bi se danes popoldne te duhovne vaje zopet začele, rad bi plačal karkoli, da bi se jih zopet vdeležiti mogel“. In gotovo ni bil on sam teh misel. — Naj tedaj od teh svetih dni še kaj več tukaj povem. V ponedlek, 17. dan septembra, o petih zvečer, smo sprejeli pri velikih vratih duhovšnice milostivega kneza in nadškofa, ki so ves čas z nami bili, z nami pri ravno tisti mizi jedli, in vse duhovske vaje z nami vred storili, kar je tudi mnogo pripomoglo k dobremu uspehu vsega svetega opravila. V semeniški zali kapeli, kjer se je ves čas teh vaj vse opravljalo, so sam knez in nadškof k altarju stopili, sveto rešnje telo se je v počeščenje izpostavilo, in na to je zadonelo ginljivo petje: *Veni creator Spiritus* potem *Tantum ergo*, in sledil je žegen. Na to so nadškof nas posebno nagovorili in razložili, da so tri leta žalibog nemile okolišine te svete vaje overale, da pa letos teh over več ni, in da so nam tedaj zopet priložnost dati hotli, se v tej sveti samoti enmalo ponoviti v duhu. Po njih govoru so začeli O. Karl k nam govoriti in sicer so nam v prvem ogovoru razlagali, zakaj je sv. Ignaci besedo *exercitium* za te svete vaje rabil. On je bil, tako so rekli, vojak, in je torej marsikaj iz vojaškega življenja prenesel v pravila

svojega reda, med temi je tudi beseda exercitium. Vojak mora namreč eksercirati, ako hoče enkrat sovražnika premagati. Vsak človek pa, posebno kristjan, in še veliko bolj, vsak duhovnik je vojak Kristusov, zakaj militia est vita hominis super terram itd. in tu so nam razlagali, kdo so naši sovražniki, s katerimi nam je vedno se boriti: ako hočemo v tem boju zmago doseči, moramo krepko se boriti, in zatorej se za ta boj skerbno pripravljati, se vaditi, eksercirati. Potem je bilo povedano, v čem to vajeenje obstoji, in kaj je treba, da se z dobrim uspehom godi. Po tem prvem govoru smo koj po večerji še nekaj v kapeli pred sv. rešnjim telesom pomolili, in preden smo se k počitku podali, še večerne molitve opravili; in jezuit so nam še povedali predmet premišljevanja prihodnjega jutra. Drugo jutro tedaj, 18. septembra, je bilo prvo premišljevanje od namena, h kateremu je Bog človeka ustvaril, in posebno od namena vsakega duhovnika posebej, kjer smo posebno premišljevali, da je naš namen in poklic, Jezusa Kristusa posnemati. Sicut misit me Pater, et ego mitto vos. Jezus Kristus je učil, je bil duhovnik po redu Melhisedekovem, je bil dobri pastir. Tako moramo mi si prizadevati, da bomo v vseh teh treh rečeh Jezusova živa podoba. Po tem premišljevanju je bila sveta maša, ki so nam jo vsak dan brali milostivi knez in nadškof. In po maši smo vsi skupej en malo pozajterkovali, ob devetih smo vsi skupej horas canonicas molili, in koj potem je eden nam bral eno poglavje iz Kempčana. Ob desetih je bilo drugo premišljevanje. V tem premišljevanju smo si k sercu vzeli, da vse vidne stvari so zavoljo človeka vstvarjene od Boga, zato da jih človek rabi, in da potem takem svoj namen doseže. Toraj ne sme človek nikdar pozabiti, da so te stvari samo pripomočki; in ker samo Bog vé, kaj nam je vsakemu posebej naj bolj potrebno k dosegi našega namena, moramo z vsem tem, kar On nam dá, zadovoljni biti in hvaležni, ne pa neredno hlepiti za dnarom, za častjo itd. In ako je to potrebno vsakemu človeku, veliko bolj je potrebno duhovniku, ki mora ljudi učiti z besedo in z djanjem. — En četertljej ure pred poldnem smo se zopet zbrali v kapeli pred sv. rešnjim telesom, ad examen conscientiae particulare. O poldne smo kosili. Kmalu po dveh smo večernice odmolili, in po njih je spet eden nam bral eno poglavje iz nasledovanja Kristusovega. Ob treh potem so O. Karl nam zopet govorili, in scer dokazovali, da duhovnik mora biti mož zatajevanja samega sebe, ako hoče svoje dolžnosti kot duhovnik prav spolnovati. O petih smo vsi skupej molili matutinum cum laudibus, ob šestih smo imeli zopet premišljevanje, in tu smo premišljevali gerdobo greha, kar se je tako godilo, da smo premišljevali, kaj sodi od smertnega greha Bog Oče, Bog Sin, Bog sv. Duh; kaj angeli in svetniki; kaj je sodil od greha sv. Peter, kaj sv. Marija Magdalena; ja, kaj je sodil sam Juda Iškarijot. Kaj sodijo od greha ljudje, kateri imajo še kaj vere; kaj sodijo pogubljeni v ognju peklen-skem. — Potem smo premišljevali, da grešnik je hudoben proti sa-

memu sebi; je krivičnik nad celim človeštvom, ker je vendar le samo greh uzrok vseh zlegov na tem svetu; vojske, puntov itd. — Smo premišljevali, kolika hudobija je, se z grehom proti samemu Bogu spuntati, Ga zaničevati, in za toliko dobrot mu nehvaležnost skazovati. In na zadnje je vsakter v svojem sercu z žalostjo premišljeval, kolikanj in kolikrat je Boga razžalil v svojih otročjih letih, v svoji mladosti, in potem ko je v duhovski stan stopil. — Po večerji se je danas vse godilo, kakor snoči, samo da se je pri večernih molitvah sv. rešnje telo izpostavilo, pred katerim smo molili lavretanske litanije. Ravno tako se je potem godilo vsak večer. — Drugo jutro, 19. septembra smo premišljevali gerdobo in ostudnost smertnega greha, ki ga duhovnik stori. Premišljevali smo in si globoko v serce vtiskali te resnice, da je smertni greh, ki ga doprinese duhovnik, veliko večja nepokoršina do Boga in strašnejše puntanje, ker legatione Christi fungimur; da bolj Boga zaničuje duhovnik, kedar greši, kakor navaden človek, ker stoji Bogu bližej. Gotovo so Judje strašno Kristusa zaničevali, kedar so upili: Proč ž njim, in izpusti nam Baraba! ali veliko večji greh je bil Judežev, ki je Kristusa izdal, zato, ker je tri leta z Jezusom hodil, ž Njim prijazno kramljal, ž njim pri eni mizi jedel. Duhovnik, ki smertno greši, ponesma izdajavca Judeža! — Naposled smo premišljevali nasledke duhovnikovega greha, strašne nasledke za duhovnika samega ob tot sacrilegia, in za ljudstvo ob scandala. Ob desetih zjutrej smo premišljevali smert, to je, kaj se pravi umreti; da je smert gotova, ali ura negotova; da tedaj mora človek biti vedno pripravljen, ker ne vé, kdaj, kako ali kje bo umrl. — Po poldne ob treh so nam vodja svetih vaj zopet govorili, da duhovnik mora biti mož žive vere in zveličanskega nauka. Kolikanj mora namreč duhovnik vedeti in znati, zato da zamore prav opravljati svoje dolžnosti kot duhovnik, kot spovednik posebno, pridigar in katehet. Prav krepko in goreče so govorili, posebno kedar so omenili dandanašnje homatije na Laškem, in skorej splošno nevero in pokvarenost ljudi po vseh krajih ter dokazovali, kolikanj truda in skerbi je treba duhovnikom, da vsaj toliko rešijo iz vesoljnega potopa in pogube, kar se še rešiti da. — Zvečer pa o petih smo premišljevali sodbo po smerti človeka, ter smo si živo pred oči postavili pravičnega Sodnika, kateremu ni nič skrito, in ki tudi v svoji vsemogočnosti zamore izrečeno sodbo vresničiti; kteri bo tudi to razsojeval, kar smo dobrega opustili; potem smo v kratkem pogledali v nebesa, vice in pekel, kamor bo duša obsojena. Tretji dan svetih vaj, to je 20. septembra, je sledilo premišljevanje, ki je v stanu vsakega grešnika obuditi, da zaupa v božjo neskončno milost in usmiljenje; namreč od zgubljenega sina, ki je vse svoje premoženje zapravlil, svinje pasel, potem pogumno ustal in ves pohleven nazaj k svojemu očetu prišel; oče mu je nasproti tekel, ga ljubeznjivo objel, in mu obed napravil. To premišljevanje in pa drugo pred poldnem ob desetih, v katerem smo

premišljevali za nas terpečega in na križu usmertenega Jezusa, nam je dokaj globokó v serce šlo. Premišljevalo se je namreč 1. kaj je Jezus terpel a) na telesu, b) na duši, c) na svoji časti in dobrem imenu, d) in na svojem premoženju, ki mu namreč ni še toliko ostalo, da bi svojo nagoto zakril. 2. Kako je terpel? a) nedolžno. Sami farizeji ga niso vedeli obdolžiti drugega, kakor: „ta človek mnogo čudežev dela, in ves svét gre za njim“; Pilat je očitno nedolžnega spoznal; sam Judež Iskariot je spoznal: „izdal sem pravičnega“ itd. b) terpel je poterpežljivo, kot jagnje ni svojih ust odperl, da še molil je za svoje morivce! 3. Zakaj je terpel Jezus? iz pokorščine do svojega nebeškega Očeta, v zadostenje za grehe celega sveta. Naši grehi so zaslužili, da bi nas Bog zapustil, zato je bil Jezus na križu zapuščen, da je zavpil: „Moj Bog! zakaj si ti mene zapustil“? — Mi smo zaslužili pokorjenje, zato je Kristus strašne muke terpel; mi smo zaslužili prekletstvo, zato je Kristus postal za nas prekletstvo, ker je pisano: „Preklet vsak, kateri visi na lesu!“ — Mi smo smert zaslužili, in Jezus jo je za nas prestal. 4. Jezus pa je terpel zato, da nam je pokazal, kako da imamo tudi mi terpeti. Zakaj hočeš nočeš, terpeti moraš to ali uno na tem svetu. Nedolžno ko Kristus moramo terpeti, „nihče vas pa ne terpi kakor ubijavec, ali tat“ itd. In ker smo vsi grešniki, in popolnoma nedolžno terpeti ne moremo, moramo vsaj radovoljno in poterpežljivo. — Popoldne so O. Karel nam zopet razlagali dolžnost, ki jo ima posebno duhovnik, vedno neprenehoma moliti. Duhovnik mora biti v resnici mož molitve in premišljevanja. Kar je dihanje truplu, to je molitev duši; prijenja dihanje, človek umerje. — Zvečer smo premišljevali neskončno ljubezen Jezusovo do nas v presvetem rešnjem telesu. 1. Kdor koga ljubi, želi vedno pri njem in ž njim biti, zato je Jezus hotel vedno med nami ostati v naj svetejšem zakramentu. Ako ga ljubimo, bomo tudi mi radi ga vsakdan obiskali in ga v tem zakramentu pričujočega počastili. 2. Kdor koga ljubi, se želi ž njim združiti. Zato je Jezus se nam hotel dati v podobi kruha in vina, da se z nami tesno sklene in združi. Da mu vsaj nekoliko to ljubezen do nas vernemo, moramo a) občutiti lakoto in žejo po tej nebeški hrani, b) pogostoma k božji mizi iti, c) nikoli nevredno ga zavživati, d) torej se spodobno k svetemu obhajilu pripravljati e) in potem ne pozabiti, koga smo užili. 3. Kdor koga ljubi, se zanj vsega daruje. Kristus je dal iz ljubezni do nas svoje življenje, in se vedno daruje pri sveti maši. Oh veliko srečo duhovnikov, kateri s svojimi rokami Jezusa vsakdan nebeškemu Očetu darujejo! oh, koliko skerb mora duhovnik imeti, to naj svetejše opravilo spodobno in pobožno in vredno obhajati! — V jutro 21. septembra je bilo poslednje premišljevanje od gorečnosti Jezusa Kristusa za zveličanje duš. Njegova ljubezen in želja, duše zveličati je bila 1. tako velika, da je nazadnje iz ljubezni umerl na križu. Povsod, čez dan in po noči, pri vsaki priložnosti je le duše iskal. Njega ima duhovnik posnemovati,

in se truditi, duše Bogu pridobivati. 2. Pri vsem svojem prizadevanju, duše zveličati, ni Jezus iskal svoje časti, ampak čast svojega nebeškega Očeta. Zato je pa tudi tako poterpežljivo, tako krotko se obnašal. Ravno tako mora duhovnik le zavoljo Boga in za božjo čast delati in govoriti, ako hoče Jezusu podoben biti. 3. Duhovnik mora posebno gorečnost skazati v skerbi za zveličanje duš, a) ker je Jezusov nametnik, b) ker je vsaka duša podoba božja, c) ker je svet ves poln pohujšanja, d) ker je morebiti kedaj druge pohujšal, in mora za to Bogu s tim zadostivati, da mu pridobiva duše, e) ker je duša neumerjoča, f) in ker ga čaka sila veliko plačilo v nebesih. — Poslednja dva dni, 19. in 20. septembra smo svoje spovedi opravljali, in poslednji dan 21. septembra smo vsi stopili k božji mizi, kjer so nas milostivi knez in nadškof obhajali. Bilo nas je vseh, ki smo se vdeleževali svetih eksercij, 74. Po dokončanem svetem opravilu smo se vsi podali v zakristijo, kjer so mnogočast. stolni prošt baron. A. Kodeli v imenu nas vseh milostljivemu nadškofu v milem, lepem govoru se zahvalili za nam dodeljene svete vaje, in Jih prosili za sveti žegen. Ginjeni v sercu smo na svoje kolena padli, ko so nas ljubljeni Oče blagoslovili, in potem so nam serčne besede govorili, ter nas opominjali, naj nikdar ne pozabimo lepih nauk in večnih resnic, ki smo jih te srečne dni slišali in premišljevali, naj globoko v serce si jih vtisnemo in se po njih ravnamo. Na zadnje so nam še priporočili, naj tudi v prihodnje, kakor do sedaj, ne pozabimo na mladi zavod, na mladenšnico (Seminarium puerorum), zato da se s časom ukrepi, očversti in veselo razcvete, kakor je začelo. Razodeli so pa tudi željo, da bi še v večem številu k svetim vajam duhovniki prišli, ker so morebiti komu za res potrebne, vsem pa gotovo mnogo koristne. — Častiti jezuit O. Karel Schneeweiss so ravno teden popred, ko so k nam v Gorico prišli, duhovnikom Labudske škofije, držali eksercije, pri nas so tudi tukajšnim šolskim sestram, kar jim je bilo mogoče, nekaj ogovorov držali, in koj v petek popoldne, 21. sept. so odrinili v nemški Gradec, kjer morajo 24. sept. duhovske vaje voditi za tamošnje duhovstvo.

Duhovne zadeve.

* Kerška škofija: č. g. Ujic Ant. je postal kanonik v Velikovecu, Za provizorja prideta č. gg. Milar Jan. v Golicijo in Oberörg Jan. v št. Stefan na Krapfeldu. Prestavljena sta č. gg. kaplana Hobel Ant. v Kaplo v rožni dolini in Sašl Mart. v Borovlje. V počitek sta se podala č. gg. Sumič Matevž fajm. v Goliciji in Šadek Morie v št. Stefanu.

* Lavantinska škofija: Preč. g. Feichtinger Ferd. so izvoljeni častni korar lavantinski. Č. g. Dietrich Urb. je dobil faro Vitinja. Č. g. Čuček Jož. pride za kornega vikarja v Maribor, č. g. Jeraj Jož. za vikarja mestne fare v Celju, č. g. Sohler Jož. za drugega in Janežič Franc za tretjega kaplana in kateheta v Celju, č. g. Kertna Mat. za kaplana na Laško, č. g. Košar Jak. za kaplana v Kalobje, č. g. Ciringer Jern. za kapl. v Šmartin pri Wurmbergu, in č. g. Stoklas Matija ostane za kaplana v Šmartnu pri Saleku, kaplanja na Muti ostane pa začasno prazna. — Umerla sta: č. g. Grašič Jan. pens. katehet latinskih šol v Celju, in Mikuš penz. fajm. v Artičah. R. J. P. 1

* Terzaška škofija: č. g. Pašič Franc, eksposit v Staradi, je stopil v red kapucinarski. O. Pnoski, jezuit, rojen na Poljskem, pridil iz Sicilije je bil začasno postavljen za koperatorja v Isolo.

* Goriška nadškofija: Č. g. Kacin And. pride za provizorja v Šrebelje, č. g. Dr. Zorn Alojz za ekonomu v semenišču in č. g. Gibič Anton za kaplana v Bove. Č. g. Pavletič And. penzioniran duhovnik, je umrl. R. I. P.!

* Ljubljanska škofija: Č. gg. Kosmač Fr., stolni kaplan in Valjavec Jan., kaplan v Teržiču, sta sprejeta v jezuitarski red; č. gg. kaplana Andolšek And. in Košmerl Juri gresta pa v misijon milost. škofa Baraga v severno Ameriko. Č. g. Krašovic Ant. je dobil faro Trato, č. g. Fine Ant. pa Železniško faro. Naslednji č. gg. so postavljeni in prestavljeni: Brodnik Ant., učenik keršan. nauka v Zagrebu, za duh. pomočnika v stoljno cerkev v Ljubljano; Jereb Mat., prefekt v Alojzjevišu, v Sostro, Zagorjan Henrik, prefekt v Alojzjevišu, k sv. Duhu; Rogač Jožef, dohtar sv. pisma, v Boštanj; Peterlin Prim., od ondot v Ipavo; Šlibar Tom., iz Šmartnega pod Šmarno goro v Šentjurji; Malneršič Jož., iz Prečne v Smartno pod S. g.; Judnič Jan., iz Toplic v Getenice za namestnika; Böhm Nace, od sv. Petra (b. W.) v Toplice; Skubic Mih., iz Knežaka k sv. Petru; Hočevan Ant., novoposvečenec, v Knežak; Torkar Mat. iz Zagorja k sv. Petru v Ljubljano; Kristofič Lor. iz Šentvida pri Žilicah v Zagorje; Bogataj Fr., novoposv., v Šentvid p. Ž.; Pleško Fr. iz Čemšenika v Šentmihel pri Novem mestu; Povše Martin v Čemšenik, Jan. Babnik v Šentlorenco T.; Cvek Fil. iz Svibnja v Stari trg pri Poljanah, za zgodnjika in 2. duh. pom.; Kazin Ant. iz Cirkelj v Vinico; Pleničar Sim., iz Vinice v Merno peč; Gregorič Nace, semeniški duhoven ali predposvečenec v Faro pri Kostelu; Erjavec Mat. predposv., v Črni Verh pri Ipavi; Šarc And. iz Trebelnega k Fari pri Idrii; Zupan Mih. od Fara p. K. v Trebelno; Kogej Jož., namestni učenik v c. k. ljublj. gimn., v Teržič; Vindišar Jak. od sv. Trojice pri Teržiču v Skocijan pri Turjaku; Juvan Jan., novoposv., v Cirkle; Anžur Ant., s Črnega verha p. I., k sv. Trojici p. T.; Kresé Jožef, predposv., v Barovnice; Sparovic Henrik, iz Barovnice v Svibenj. — Umerl je 2. t. m. v Skofji loki g. Peter Šlibar, Mavniški lok. v pokoji in č. e. Jernej Uršič, kamnogoriški farni vikar, jubilant in ovenčan z redom zlatega križa s krono. R. I. P.!

Družba sv. Mohora.

Kdor družbenih knjig, to je Večernic I. in II. ni sprejel, naj se oglasi pri knjigarju svoje kronovine; njim smo poslali knjige za vse družnike, zraven pa še imenik pridjali, da vejo, komu jih naj pošljejo in izročijo. Sploh pa vse družnike lepo prosimo, naj še letos zavolj pošiljanja malo poterpijo. Večletna skušnja nas je prepričala, da po dozdanjem potu ne gre vse po redu, da gg. družniki dotičnih knjig ali zlo pozno ali pa še clo nič v roke ne prejmljejo. Vse se bo poravnalo, in vsem č. gg. družnikom, ki Večernic sprejeli niso, se bojo, ako se do konca mesca oktobra oglasijo, vdrugič poslane po novem potu. Zatoraj malo poterpljenja! Ko imenike od visokočastitih škofij nazaj dobimo, bomo tudi zastran razpošiljanja vse oznanili. Tokrat dobijo č. gg. družniki vse po pošti.